

Gidişimizden hiç kimsenin tereddüt hakkı yoktur..

Hariciye Vekilimizin bugünkü beyanati esasen kimsenin meçhulü olmamak lazım gelen vaziyeti yâr ve âyyar huzurunda bir kerre daha tavih etmiştir. Emniyetimizi ve bütünlüğümüzü istihdaf edecek her türlü hareketi silâhla def ve tarda hazırız..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

«Sofyadaki İngiliz tebaası ka-
dınlar şehri terk ediyorlar. Heye-
can ve gerginlik vardır. Otellerde,
Romanyada çalışan Alman kur-
may subaylarının sivil olarak bu-
lundukları tesbit edilmiştir. Tuna-
da hazırlık tamamdır. Sofya ile
birçok noktalar arasında mîna-
kale durmuştur. Her ân Almanlar-
ın Bulgar hududunu geçmeleri
beklenmektedir..»

Bütün bu hulâsa ve tebarüz et-
tirdiğimiz havadisler, bugün ajan-
sın muhtelif kaynaklardan alıp
naklettiği haberlerdir. Bunların,
ne dereceye kadar sahih olduğunu
bilmemize imkân yoktur. Alman-
yanın Balkanlarda behemehal bir
taarruz kararında bulunduğunu
ancak, hâdiselerin inkısafları ve
vâkualar bize isbat edecektir.

Bütün bu haberler karşısında,
bir de Bulgaristan ve Türkiye'nin
durumu vardır. İlk gününden bu-
güne kadar, ısrarla üzerinde dur-
duğumuz gibi; Türkiye ve Bulga-
ristan Ankarada imzalıdikları
müsterek beyanname ile, Balkan
sulhuna olan bağlılıklarını, birbir-
lerinin emniyet ve masuniyetini,
diğer devletler aleyhine, herhangi
bir tecavüz ve taarruz fikrinden
uzak bulunduklarını, bütün taah-
hüt ve ittifaqlarına sadık kalarak
harp dışında durmak emellerini
aydınlatmışlardır. Hattâ, dünkü
yazımızda:

— Bu deklarasyonda, aynıza -
menda, Bulgaristanın istiklâl ve
emniyeti bakımından, herhangi
bir harici nüfuz ve mukavemet en-
dişesile mütebassis bulunduğu
manası da mündemictir..

Demis ve.. ilâve etmiştir:
— Buna rağmen; Almanyanın,
herhangi bir bahane ile Selânik
veya şu ve bu istikamete müte-
veccih bir hareketde bulunması,
Almanyanın gayri samimiliğini,
harbi Balkanlara yaymak. Akde-
nize, Adalar denizine inmek kas-
dını ortaya çıkaracak ve bunun
tevlit edeceği her türlü mes'uliyet
ve âkâbet de, bittabi kendisine ait
olacaktır. Bu bakımdan da, Türk-
Bulgar deklarasyonu, aynı za-
manda, Alman niyetlerini ve bü-
tün niyetleri, herhangi bir baha-
neden uzak tutarak mehenge vur-
mak ve mes'uliyetleri tefrik et-
mek için her türlü gılgıştırdan âza-
de, mükemmel bir eser olmuştur.

Ruhu, istihdaf ettiği gaye, tes-
bit ettiği vaziyet, bu kadar aydın
ve aşikâr olan Türk - Bulgar dek-
larasyonu karşısında hiç şüphe
yok ki, en basit bir tereddütün da-
hi yeri ve manası olamazdı. Kim-
senin meçhulü olmamak lazım ge-
len bu vaziyeti; yâr ve âyyar hu-
zurunda sayın Hariciye Vekilimiz
Şükrü Saracoğlu da, bugünkü be-
yanatı ile, bir kere daha aydınlat-
mıştır. Hariciye Vekilimiz aynen
şöyle söylemektedir:

— Türkiye politikasında de-
işmiş birşey yoktur. Türkiye it-
(Devamı 5 inci sayfa)

Başvekilin Halkevlerine Direktifi

Ankara, (Husuf) — Halkevie-
rinin Yıldönümü Bayramı mîna-
sebetiyle Başvekil Doktor Refik
Saydam, dün Ankara Halkevinde
bir nutuk söylemiştir. Başvekil
nutkuna:

— «Sayın yurtdaşılarım,
Bugün, ilk 14 Halkevinin kurdu-
ğumuz günün 9 uncu yıldönümü-
dür. Şimdiye kadar, 379 Halkevi
141 Halkodası açmış idik. Bugün
yeniden 4 Halkevi ve 57 Halkodası
açıyoruz. Bu suretle 383 Halkevi
ve 198 Halkodası kültür ve sosyal
çalışmalarında Türk vatandaşları-
na kulavuzluk edecektir.. diye baş-
lamış ve bilâhare Halkevleri Bay-
ramının ehemmiyetini anlatarak;
nutkuna şu suretle devam etmiş-
tir:

— «Bu kutlu deklâda, yalnız
Halkevlerimizde ve odalarımızda
toplansın olan yurtdaşılar değil,
bütün Türk milletinin aziz Millî
Şefimiz etrafında şuur ve imanla
birleşmiş olmasının göğüs kabarı-
tan manzarasına dikkat gözüyle
bakmanızı rica ederim.
Bu birliği yaratan âmililer ara-
sında Halkevlerinin ve odaların
(Devamı: 5 inci sayfa)

YUNANLILAR BİR HAFTADA 7 TAARRUZ YAPTIKLAR

40 İtalyan tayyaresi düşürüldü

Yalnız bir kajakol 7 tank tahrib etti

Atina 24 (A.A.) — B.B.C. :
Resmî sözcü, dün, geçen haftaki
harekâtı hulâsa etmiş ve demiştir
ki: Yunan orduları, muvaffakiyetle
televvüc eden yedi hücumda bu-
lunmuşlar, 30 zabıt olmak üzere
(Devamı: 5 inci sayfa)

Arnavutlukta harp sahasını gösteren harita

Tünel seferleri ögle üzeri tatil edilecek

Tramvay, Tünel ve elektrik u-
mum mudurluğu şehrin seyrüse-
fer işleri hakkında yeni bazı ted-
birler almağı düşünmektedir. Es-
kimekte olan kayışının hariceten
temin edilememesi üzerine tünelin
(Devamı 5 inci Sayfa)

İngiliz ordusunda bir Somali eri

İTALYANLAR Somalide sür-atle kaçıyorlar

İngilizler Keren min-
takasında büyük bir
taarruza hazırlanıyor

Londra, 24 (A.A.) — B. B. C. Nai-
robiden gelen son haberlere göre, İta-
lyanlar, Somali hareketinde, İngilizle-
rin Guba nehrini geçmeleri neticesi, en
tabii ve en kavi mevkiilerini kaybet-
mişlerdir. İtalyanların şimdi yapacağı
en iyi şeyin, Mogadiscio'ya çekilerek
İngilizlere karşı son bir mukavemet
göstermeleri olacaktır.

Kahire, 24 (A.A.) — B. B. C. Yakın
Sark orduları İngiliz umumî karargâ-
hının resmî bir tebliğine göre, İtalya
Somalisinde, Guba nehrinin Sarkında
ki harekât, İngilizlerin lehine inkışaf
etmektedir.

Kahire, 24 (A.A.) — B. B. C. İta-
lyanlar Keren'de mukavemetle devam
ediyorlar. İngilizler nihai hücum için
hazırlıklarda bulunuyorlar.

★ Sanghay, 24 (A.A.) — B. B. C.
1000 Amerika tebaasını hâmil bir A-
merikan vapuru, Amerikaya mütevac-
cihen dün limanı terk etmiştir.

Seyrüsefer Sıkıntısına Yeni Bir Çare

Eyüp Otobüsleri Tahdit Ediliyor

15 Otobüs bu hattan alınıp Ha-
liç vapurları seferleri arttırılacak

Şehir dahilinde işleyen otobüs-
lerin sayısı gün geçtikçe azalmak-
tadır. Belediye reisliği Kereste -

ciğer - Eyüp otobüslerinden bir
kısmını kaldırıp işlek hatlara ver-
meği kararlaştırmıştır. Hâlen bu
hatta 31 otobüs çalışmaktadır.

Önümüzdeki haftadan itibaren
bunlardan 15 otobüs Mecidiye -
Çarşamba, Edirnekapi - Cihangir
gibi işlek hatlara verileceklerdir.

Diğer taraftan keresteciler - E-
yüp hatında otobüslerin birden -
bire yarıyarıya azalması Halîç idä-
resine yarayacaktır. Bu münese-
rette idare 1 marttan itibaren se-
fere bir vapur daha çıkarak se-
ferleri çoğaltacaktır. Bu suretle;
Halîç işleyen vapurların sayısı da
6 ya balığ olmuş bulunacaktır.

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Büyük muhare-
beler denizlerde
beklenmelidir

Afrika cephelelerinden büyük çap-
ta haberler gelmiyor. Anlaşılan
şu ki, şarki Afrikada, Somalide, E-
ritrede ve Habesistanda İngiliz-
ler, yeni sürprizler hazırlamakta-
dır. Nisbeten bir sükkün devresi
olan bugünkü, mühim hareket-
lerin arifesindeki hazırlık devrini
hatırlatıyor.

Akdenizde gemi faaliyeti art-
mıştır. İngiliz denizaltı gemileri şid-
detle faaliyete geçmiştir. Ta,
(Devamı 5 inci Sayfa)

Namık Kemal

Arkadaşımız Necib Fazıl Kı-
saküregün Namık Kemal adlı
eseri hakkında yaptığımız hu-
lâsa, tahlil ve anketi bugün
dördüncü sayfamızda oku-
yunuz.

Bir Alman işgaline karşı koymak üzere Bulgaristanda hareket var

Bulgar vatanperver-
leri köylülere beyan-
nameler dağıttı

Fakat bu vatanper-
verler tevkif edildi

Londra 24 (A.A.) — B.B.C Sof-
yadan gelen haberlere göre, Bul-
garistanın muhtelif kısımlarında
büyük bir faaliyet görülmektedir.
Hududa civar mahallerde ecne-
bilerin ikametini menedilmiştir.

Alman işgaline karşı koymak
için, Bulgar vatanperverleri tar-
fından köylülere dağıtılan beyan-
nameler müsadere edilmiş, vatan-
perverler tevkif olunmuştur.

İNGİLİZLERİN TEDBİRLERİ
Londra 24 (A.A.) — B.B.C. İti-
(Devamı 5 inci Sayfa)

Ahırkapı sa-hillerinde bir ceset bulundu

Dün akşam Ahırkapı sahillerin-
de bir erkek cesedi bulunmuştur.
Bunun Kadıköyünde Kurbagahde-
rede 32 numarada 39 yaşlarında
Ahmet Kayak isminde biri olduğu
tesbit edilmiştir. Üzerinde hiçbir
yara, bere bulunmayan bu ceset
sahibinin Bakırköy emrazı aklıye
ve asabiy hastanesinden çıkmış
olduğu anlaşılmıştır. kazaen de-
nize düşerek öldüğü tahmin edil-
mektedir.

İtalyan Başvekilini Mussolini bir nutuk söyledi. Bu nutuk beşinci sayfamızda «Son Yirmi Dört Saat» sütunlarımızda bulacaksınız..

Un fiatları bugün tesbit ediliyor

Yeni tip ekmek Çar-
şambaya başlıyor

Fiat Mürakabe komisyonu bu-
günkü toplantısında yeni çeşni ek-
meklik unun fiyatını tesbit edecek-
tir. Bundan sonra bu un fiatına
göre de Belediye İktisat Müdür -
lüğü yarın yeni çeşni ekmekğin sat-
ış fiatını hesaplayacak ve narah-
şamba sabahından itibaren müte-
ber olacaktır. Çarşamba günün -
den itibaren yeni çeşni ekmekğin
imaline başlanacaktır.

İstanbulda iyi süt olmadığı resmen tesbit edildi

Şehrimizde hilesiz, saf süt te-
mini zorluğunu gören Darülaceze
mudurluğu Darülaceze alınan
küçük çocuklara temiz, mugaddi
süt içirmesi için pratik (!) bir
çare bulmuştur: Müesseseye ba-
dema hariceten süt alınmayacak,
bunun yerine cins inekler satın a-
lınarak sütleri Darülacezede mu-
tazaman sağlanacaktır.

Belediye Reisliği de bu tedbiri
muvafık görmüş ve inek satın a-
lınması için 2000 lira tahsisat a-
yrılmıştır.

Gördes'teki heyelân

İzmirden bildirildiğine göre Gördes-
deki heyelân bütün dehşetle ve hi-
zıyla devam etmektedir. Faslasız yağ-
murların devminden dolayı esasen
mevcut kaynaklar tesir sahasını geniş-
leterek yeniden evlerde, sokaklarda
büyük yarınlar ve çöküntüler husu-
le getirmiştir. Belediye yeniden bir
çok evleri tahliye ettirmiştir.

EN SON DAKİKA

SOFYADA bir barda Almanlar Amerika Elçisinin sura-tına bir kadeh attılar!..

Sofya 24 (A.A.) — Röyter:
Sofyada cumartesi gecesi bir
kaharede vuku bulan ve Amerika
(Devamı Beşinci Sayfa)

“TÜRKİYE toprak bütün-lüğüne veya istiklâline ya-pılacak her taarruza silâh la mukabele edecektir,,

Hariciye Vekilinin
Beyanâtı

Bulgaristanda Alman erkânı harp zabitleri var mı?

Bazı kaynaklar,
Sofyada gerginlik
havası hüküm sür-
düğünü bildiriyor
İki mühim hâdis

Balkanlar, Avruapın cenubu
şarkisi ve doğu Akdeniz vazi -

BALKANLARDAKİ VAZİYETE UMUMİ BİR BAKIŞ

Hariciye Vekilimiz
Şükrü Saracoğlu

yeti hakkında ajanslar iki mü-
him hâdiseyi kaydettiler. Bun-
lardan biri, Hariciye Vekilimiz
Şükrü Saracoğlunun Türkiye'nin
umumi politikasına dair olan
nutku, diğeri de, İtalyan Başve-
kilî Musolininin nutkudur.
Bu ayın 17 sinde Ankarada im-
za edilen Türk - Bulgar beyanna-
(Devamı: 5 inci sayfa)

Halkın hileli su iç-mesine Belediye mi sebep oluyor?

Kongrede bazı sucular bu mev-zuda Belediyeyi itham etti

Sucular ve Küllüsüz Meşrubatçılar
Cemiyetinin yıllık kongresi cemiyet
merkez binasında yapılmıştır. İdare
heyeti ve hesap raporlarının kabulün-
den sonra dileklerin tesbitine geçilmiş
ve şehrimizde son zamanlarda iyi su
satışının azaldığı söylenerek halkın hi-
leli su içmesine daha ziyade Belediye-
nin sebep olduğu ileri sürülmüştür.
Kongrede bir âza bu hususta demistir
ki:

— «Su şişelerine ekser Belediye
(Devamı: 5 inci sayfa)

ÇERÇEVE

Gün meselesi...

NECİP FAZIL KISAKÜRE

Türk - Bulgar anlaşması im-
za edildi, değil mi? Bunu, baş-
ta hakiki Başmuharrir Necmet-
tin Sadık olmak üzere bir kaç
hakiki politika irfan ve idra-
kine sahip muharrirlerden baş-
ka herkes, Balkanlarda tam bir
sulh kafaleti diye kaydetti, de-
ğil mi? Hattâ hâdiselerin Bal-
kanlarda inkışaf ve tekaşüfüne
asla imkân olmadığı iddiasında
bir iki muharrir, hakikatin tam
zıddı bu sun'î havayı, iddiaları-
na vesika diye kullanmaya kal-
kıştı, değil mi? Evvelâ Balkan-
larda tehlike olmadığını, sonra
Balkanlarda tehlike olduğunu,
derken herşeyin bir blöften iba-
ret bulunduğunu ve daha sonra
Balkanların tam bir sulh kafa-
letine kavuştuğunu iddia eden
ve bemebeyaz kâğıtların yüzünü
tanyeri gibi kızartan mahut baş-
muharrir, Balkan sulhuna en
fazla güvenenlerden biri gö-
rünüldü, değil mi? Politika idare-
cilerimizin ikisinin (mütevazı
bir eser...) ve (alevler içinde se-
rin ve hafif bir meltem...) diye
fevkalâde ince bir tarzda ha-
mini ve ruhunu sezdirmek iste-
dikleri ve sadece Türkiye'nin iyi
niyetini tesbite yarıyan anla-
şma, hükümetimizce bu hususta
gösterilmiş politika dehâsına

rağmen her yerde aptalca tes-
sirlere uğradı, değil mi? Yok,
İngiliz siyaseti Balkanlarda if-
lâs etmişmiş; yok, bu hâdisa
mihverin bir zaferiyimmiş; yok,
mihverin Balkanlara tecavüzde
menfaati olmadığı bundan bel-
liymiş ve saire, değil mi? Be-
nim gibi, sadece Türk vatanının
selâmleti uğrunda tehlike ku-
tuplarını bilmek ve bildirmek
ihtiyacındaki kalemler, hâdise-
lerin şu andaki mahrem çehresi
onları gerçekleştiren ve sahte
yüzü götta tekzip ederken, id-
dialarını kaybetmiş göründüler,
değil mi?

Pekzlâ! Selânik yolu üzerin-
de top seslerinden, tank gürül-
tülerinden, motor şamataların-
dan daha büyük mikyasta benî
bana karşı teyit eden bu sahte
sükûn önünde işte ben diyorum
ki, hâdiselerin Balkanlar muhi-
tetinde tam bir inkışaf patlak
vermesi, hence gün meselesi
olmuştur.

NOT.— Namık Kemal vesile
sile benî ve benim âciz vesilem-
le kendi haklarını kahredici bir
kuyvetle müdafaa etmiş olan
dost kalemlerden bilhassa Celâ-
lettin Ezine, Nizamettin Nazif
ve kapıkomsu Reşat Feyzi ve
R. Sabite minnettar teşekkü-
lerini kaydedirim. Suikastçile-
rime de aynı minnettar teşek-
kürleri tevcih etmemek hakkı-
lık olur.

BEKLEYİNİZ!

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yakında Son Telgrafta

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

ARABALARIN
SALTANATI

İstanbulda, tramvay, otomobil azalınca, sokaklarda fayton ve lândolar çoğaldı. Gazetelerin yazdığına göre, Belediye, bu yeni nakil vasıtalarına bir ücret tarifi hazırlamış. Eski fiyatlara yüzde yirmi beş zam yapılmış.

Zavalı arabalar, faytonlar, lândolar!..

Yıllarca papuçları dama atılmış iken, şimdi, izet ve ikbal ile, tekrar sahne saltanatı çıkıyorlar!

NİZAMIN İSTİLALİ

Arkadaşımız Nizamettin Nazif, bir müddettenberi, Vatan refikimiz erkânı tahririyesi arasındadır.

Geçen gün, arkadaşlar: — Nizamettin «Vatan» da istiklalini ilân etmiş, dediler..

— Yanlıştır, dedik, kendisi, «istiklal» i tekrar çıkarmaya çalışıyordu.

AYRILIK

SEBEBİ

Bir doktor mahkemeye müraaat etmiş, karısından ayrılmak istiyor. Doktor, mahkemede, ayrılma sebebi olarak bir çok kemikler, süpürgeler göstermiş:

— Karım, diyor, bunlarla büyü yapıyor. Evin içinde bu kemiklerin, bu süpürgelerin ne işi var?.. Büyü yapan karımdan ayrılmak istiyorum.

Zavalı dünya! Ne hale geldi.. Bu zamanda, elinde süpürge tutan ev kadını öpüp, başa tacı yapmalı!

KÂĞIT

TASARRUFU

Artık, Belediye hurda kâğıt tasarrufuna karar vermiş! Önümüzdeki yıl için, Belediyeye daha az kütasiye levazımı alınacakmış!

Bize kalırsa, Belediye kâğıttan tasarruf fikrinde ise, evvelâ şubelere yaptığı o nâmitenahi tamimlerden vazgeçmeli!

Çünkü, bu tamimlerden hangisinin yerine getirildiğini ve defalarca tekit edilmediğini gösterebilirsiniz?

KİTAPLAR

PAHALI İMİŞ!

Meslekdaşlardan Hakkı Süha Gezgini, bazı kitapların pahalılığından şikâyet ediyor:

— Tanzimat adlı eser üç liraya.. Muallimler, münevverler, bunu nasıl alsın, diyor.

Yahu, üstadım, tecahülî ârifane yapıyorsun, galiba.. Bizde kitap münevverler satın alsın diye yazılmaz; bir kısım münevver para alsın, diye, yazdırılır.

AHMET RAUF

Fabrika ve Boğaziçi

Boğazda hiçbir sanayi müessesesi inşasına müsaade edilmeyecek

Şehirceilik mütehasşısı M. Prostun Boğaziçinin iki yakasına ait imar ve tefsîdât planlarını ikmal ettiğini yazmıştı. Boğaziçinde bulunan tarihî yapıların yerleri bu planla aynen muhafaza olunmuyordu. Yani bu yapılar ne kadar eski ve harap olsalar yine yıkılmaya - caktıkları.

Diğer taraftan Boğaziçinde hiç büyük bir fabrika inşasına müsaade olunmayacak ve şimdiki mevcut - larından başka; sanayiye ait imar - lâthaneler de Boğaziçinde bulunamayacaklardır.

Üsküdar'dan ve Rumelihisarından itibaren her iki sahilde de 25'er metre genişliğinde bir sahil yolu açılarak Boğazın iki mütehasşası kadar uzanacaktır. Bu yolun açılması için istisnâ oluncak binalar ve arsalar çok olduğundan istisnâ masrafları mümkün mer - tebe azaltmak maksadıyla sahil yollarının bazı yerleri girintili, çuk - luntlu, virajlı olacaktır.

Türk okutma kurumunun fevkalâde kongresi

Türk okutma kurumu «Darüş - şafaka»nın fevkalâde heyeti umumiyeye içtimâi martın 2'inci pazar günü saat 14 de Darüşşafakada toplanacaktır.

Bu toplantıda yeni nizamname tektik ve müzakere olunacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, UNIVERSİTE:

★ Liselerde Orta Okul devlet imtihanlarında muvaffak olmayan talebelerin askerlik durumları mektep idarelerine tereddüd mücl olmakta. Vekâlet âlakâda mektep müdürlüklerine gönderdiği bir emirde imtihan talimatnamesinin 58'inci maddesine göre bu gibi talebelerin Okulla âlakaları kesilmediğinden talebe vasfını haiz oldukları bildirilmektedir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Bursa bütün piyasası evvelki gün açılmıştır. İlk muameleyi İhtisâr idaresi yapmıştır. Fiyatlar 29 — 70 kuruştur.

★ İktisat Vekili B. Hüsnü Çakır dün akşam Ankara'dan dönmüştür.

★ Almanya seferinden grigorik vagonlarla ilk defa balık ihraç olunmuştur.

MÜTEFERİK:

★ Fatihle İbrahim Çavuş mahallesinde oturan Mehmet ile Sami dün Saray meydanında 101 numaralı evde kâğıt oynarlarken kavgaaya başlamışlardır. Sami cebinden çıkardığı tır çakı ile arkadaşını yaralamış ve yakalanmıştır.

★ Şehrimiz Belediyesi Köprüler Müdürü, Fen Tattikat Mektebindeki muallimliği terah ederek Köprüler Müdürlüğünden istifa etmiştir.

★ Posta, Telgraf ve Telefon Muamele Müdürü B. Kadri Güneşoğlu Teftiş Heyeti Reisliğine, Hatay Posta Müdürü Besim Tuncer de Muamele Müdürliğine tayin olundular.

★ Edirne — İstanbul ve Rami — İstanbul yolu arasında, müesses sekindeki saha orman haline ifrâz oluncadır.

★ 20 gündenberi Sığıl Sağlık Yurdunda hasta yatmakta olan Beyoğlu Halkevi Reisi ve Daimi Encümeni Başkan B. Ekrem Tur'un şifhî vaziyetinin düzelmeğe olduğu memnuniyetle öğrenilmiştir.

HALK Filezofu

Şikâyet sırası
kendimizden

Din, Halkevlerinin kuruluş yıldönümü kutlandı. Memeleketin her köşesine yayılmış olan bu kültür müesseselerinde heyecanlı tezahürat yapıldı.

Sayın Başvekil Dr. Refik Saydamın aynı mevzu üzerindeki ro - alist ve olgun fikirleri, yurdun milli kültür ve kalkınma davasında, çok zâil bir direktif manz - mesi halinde idi.

Yıldönümünde, Halkevleri hesap veriyor. Bir senede şunu, bunu yaptık; şöyle, böyle çalıştık, di - yor.

Fakat, bu hesap verme sırası biz - zat vatandaşlara gelirse, galiba, bir hayli ter dökeriz.

Geçen yılki nutkunda, muhte - rem Başvekilimiz, bütün münev - verleri Halkevlerinde çalışmaya davet etmişti. Eğer, her Halkevi muntakasında münevver vatandaş - sa son bir yıl içinde, Halkevi ile nasıl ve ne şekilde âlakâda oldu - n, gibi, bir anket suali sorulacak ol - lursa, izfildürüm, birçokları derhal cevap veremeyecektir.

Halkevi bir içtimâ müessese - dir. Halkevinin toplu faaliyeti, bi - zim, birer birer sarfedeceğimiz fa - aliyete bağlıdır. Halkevi binaları, çatıları, salonları, kendi başlarına iş göremez müşahhas maddeler de - ğildir.

Oradaki havayı, benim, sizin, onun Halkevine gidip çalışmamız yaratacağı.

Filân Halkevinin nisbeten az faaliyeti gösterdiğinden şikâyet et - miyelim; o filân Halkevi muntaka - sında oturan münevver vatandaş - ların nisbeten az uğraştıklarından şikâyet edelim.

REŞAT FEYZİ

Yeni bir hububat
anbarı yapılıyor

Toprak mahsulleri ofisi yeni bu - bubat anbar ve siloları inşasına devam etmektedir. Bu kere de Dina ristasyonunda 69 bi nîlira sar - file büyük bir anbar ve idare bin - ası inşası kararlaştırılmıştır.

İnşaat önmümüzdeki ay başlan - lacaktır.

Açık işler ve mün - hal memuriyetler

Orta Ticaret Mektebinden veya Ti - caret Lisesinden mezun gençlerden tir - ada sigorta işlerinde çalışmak istiyen - ler terahimhal vakarlarıyla şehri - mizde «Ankara Sigorta Şirketinde B. İsmail Karacığa müraaat etmelidir - ler.

Nişantaşında Güzelbahçe sokakunda Doktor B. Kenan Tevrik köknar hasta - nesine hastabakıcı aranmaktadır.

Galatada Necatibey caddesinde 156 numaralı fotinbağı ve şerit fabrikasına, masuracı, tavelecî, gözücü ve dokuma - cı olarak çalıştırılmak üzere erkek ve kız işçiler aranmaktadır.

AYAK HİZMETİ VE MÜTERCİM

Kefil gösterebilmek bir genç bir şir - ketin ayak hizmetlerinde çalıştırılmak üzere aranmaktadır. Talipier Balıkpa - zarı çıkarmada Nafia Hanında 16—19 numraya müraaat etmelidir.

Galatada Bilâl sokakta Tapas han - dunda mühendis, müteahhit B. Asım Yolaç terahim yol işlerinde çalışmış bir fen memuru aranmaktadır.

Maliye Vekâleti, Almanca ve Fran - sıyaya bîhakkın vâkıf ve Türkçesi kuvvetli bir mütercim aranmaktadır. Aylık ücret 300 liradır. Talipier şeh - rimizde Maliye Teftiş Heyetine müra - caat edebilirler.

tanımlıyorlardı. Yürüyüşü onun

tenip edeceği güne birakıyorlardı. Bir gün bizzat Pertev Dayı gel - di ve onun kararını bozmağa ca - lıştı.

— Yarın Alemdağına gideceğiz. Eğer gelmezseniz bizi çok müte - essir edeceksiniz, artık siziz yürü - yüş yapmanın keyfi yok bizim için.

Afiye başını salladı: — İmkânsız Pertev Dayı, hâlâ iyileşemedim. Yürüyemiyecğim, yarı yolda kalacağım. Bu da hoş birşey olmaz. Bütün bütün key - finiz kaçır.

— Evvelâ yavaş yavaş yürürüz, yürüye yürüye açılırsınız..

Zehra söze karıştı: — Afiye Hanımın hakkı var dedi; insan durup dururken dağ tepe tırmanır mı?.. Delir derler insana yahu!.. Hele bir genç kız için hiç yakışık almaz doğrusu..

Pertev Dayı işi şakaya bozdu, gülmüsed:

— Hanımefendi dedi, insan ya - gını başını aldıktan sonra hakika - ten dağ tene tırmanın manası yok -

İşsiz aceze için imalâthane tesisi

Belediye 15 bin lira sarfile yeni imalâthaneler açıp çalışdıracak

Darülacezede çocuklarla ace - zeden çalışabilecekler için açılmış olan imalâthanenin genişletilmesi ve yeni imalâthaneler açılması ka - rarlaştırılmıştır.

Belediye reisliği bu maksatla 1941 mali yılı bütçesine 5000 lira fazla tahsisat koymuş ve bu imal - lâthanelere icabeden levazum mübayaası için de 10 bin lira ay - ırmıştır. Bu suretle Darülaceze daimi bir varidat da temin edilmiş olacaktır. Dışarıdaki işsiz aceze - ler de Darülaceze gönderilerek bu imalâthanelerde çalıştırılacak - lar ve kendilerine çalışma ücreti de verilecektir.

Eksik ekmeklerin
Darülaceze'ye temin
ettiği varidat!

Eksik vezinli ve bozuk oldukla - rından dolayı muhtelif semtler - deki fırın ve dükkânlarda bele - diye memurları tarafından müs - dere olunan ekmekler Darülace - zeye gönderilmektedir. Darülace - zeye gönderilecek bunların bir kısmını icabeden müesseselere satarak 1940 mali yılında 3000 lira varidat te - min etmiştir.

Ayrıca eksik vezinli kemekler - den bayat olmuştuklar da aceze - ye verilmiş ve bu suretle dışardan alınacak ekmeklerin parasından da 3000 lira tasarruf temin olunmuş - tur.

ADLIYE ve POLİS

Dünkü Tatil Gününün Tek Cürmümeşut Muhakemesi!

Çemberlitaşta şıracı ile kavga eden bir sarhoş para cezasına mahkûm edildi

Çemberlitaşta Tavukpazarında oturan Yusuf Var isminde biri dün sarhoşluk suçile Sultanahmet 2'inci sulh ceza mahkemesine veril - miştir.

Aynı zamanda günün tek cür - mümeşut muhakemesini teşkil eden bu vak'a şu suretle cereyan etmiştir:

Yusuf Var evvelki akşam Çem - berlitaşta müteaddit şaraphane - lere giderek ayaküstü şarap içmiş ve hayli sarhoş olmuştur. Bu cad - dede şıracılık eden bir dükkâna gözü ilişen sarhoş Yusuf Var; der - hal peykeye yoldaşarak:

— Bana bir şarap..

Emrini vermiş. Fakat dükkânci: — Bizde şıra var, şarap yok.

Deyince aralarında bir muna - kaşa ve nihayet bir havga çıkmak üzere iken Ahmet isminde bir ta - nıdığı Yusuf Varın koluna girerek:

— Gel..

Diye çekip mâni olmak iste - miştir.

Diğer taraftan Darülacezenin 1941 mali yılı içinde 224 bin 921 lira varidat temin edeceği anla - şılmıştır. Bu paranın 82 bin 121 lirası belediye tarafından, 80 bin lirası tiyatro ve sinemalardan 2000 lirası iane ve teberrürlenden, 6500 lirası eyya piyangosu ve balo ba - sılatından temin olunacaktır. Pa - kat aynı yıl içinde Darülacezenin 224 bin 921 lira da masrafı ola - caktır.

Haziran'da Darülaceze aylık 50 lira ücretli bir kulak ve boğaz mütehasşısı alınacak ve yeni bir pavyon inşası için de koordinas - yon heyetinden müsaade istene - cektir.

Mezbahanın kadro - su Hazirandan itti - barengi genişletilecek

Hazirandan itibaren Karaağaç mezbahası müstahdem kadrosu genişletilecektir. Bu meydana 60 ar lira ücretli iki tahsildar ve 50 lira ücretli bir ihtisap kolcusu, 30 lira ücretli bir işkembe temiz - leyicisi alınacaktır.

Diğer taraftan daimi buz amele - başısının ücretine 5 lira, kesik et - yeri kantarcısı ücretine 10 lira zam yapılacaktır.

25 lira ücretleri olan 10 paça te - mizleyicisinin aylık ücretleri de 30 liraya çıkarılacaktır. Fakat bun - lardan 2 paçacı azaltılacaktır. Ay - rıca 1'inci ve 2'inci sınıf dörder kesici de alınacaktır.

Tekâmül kursları

28 vilâyetten gelen spor eğitimcilerine ilk kurs açıldı

Beden Terbiyesi Genel Direktör - lüğü kız ve erkek beden terbiyesi mükelleflerinin hızla yetiştirilme - leri için yeni tedbirler almaktadır. Bu münaşebette beden terbiyesi ve spor eğitimcilerinin teminle bil - gilerinin artmasını temin etmek ve kendilerine beden terbiyesi kanu - nunun tabikâtı hakkında izahat verilmek üzere tekâmül kursları açılması kararlaştırılmıştır.

Bu kurslardan biri evvelki gün Geredede açılmış, beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Taner de bu münaşebette Geredeye giderek Esentepeye çıkmış ve 28 vilâyetten gelen 37 spor eğitimci - ni teftiş edip hitam bulan kayak kursundaki başarılarından dolayı kendilerini tebrik ediyerek mez - kûr kursu açmıştır.

126 DERS VERİLECEK

Tekâmül kursunun müdürlü - ğünü beden terbiyesi genel sek - reteri Cemal Gökdağ, müdür mu - avinliğini teşkilât dairesi reisi Ce - lâl Dincer, inzibat ve idare me - murlarına Rasim Pala derhalde etmişlerdir.

Kursda Cemal Gökdağ tarafın - dan (beden terbiyesi ve ders tat - bikatı), Celâl Dincer tarafından (İz - cilik, atış, harita, teşkilât, sa - halar ve içtimaiyat), Ziya Ateş tarafından (müsabakalar tertibi ve malzeme bakımı), Mehmedik tarafından (Öğretme usulleri) isim - lerle oemân 126 ders verilecek - tir. Spor eğitimcileri beden terbi - yesi mükelleflerine yaptırılacak mecburi hareketlerin ana hatları üzerinde yetmiş dereceleri yok - landıktan sonra 14 martta kursa nihayet verilecektir. Kurs mezun - ları bilâhare muhtelif vilâyetlere tevzi edilecekler ve beden terbiyesi kanununun tabikâtı etrafında ça - lışacaklardır.

İstanbul köylerine ce - viz fidanı dağıtılacak

Bu yıl bütün köylere vilâyet fi - danlıklarından meyva fidanları tevzi edilecektir. Bilhassa ceviz fidanlarından çok verilecektir. Bazı köylere tevziata başlanmıştır. Köy yollarının açılardırılmasına da ehemmiyet verilmektedir.

Şehir tiyatrosu Müdürü ve iş - gere memurlarının maas - ları artırılıyor

Şehir tiyatrosu müdürü B. Emin Zeki Coşkun'un aslı maasına ha - zirandan itibaren 10 lira zam ya - pılarak 70 liraya çıkarılması ka - rarlaştırılmıştır.

Ayrıca iki iş - gere memurunun maaslarına da hazirandan itibaren 5'er lira bir zam yapılarak 30 ar liraya çıkarılacaktır.

Kirtasiye tahdidatı ve Dahiliye Vekâleti

Koordinasyon Heyetince itti - haz olunan yeni bir karar Dahiliye Vekâleti devlet daire ve müesseselerinde istihlak edilen kâğıtlardan yüzde on nisbetinde bir tasarruf yapılması hakkındaki kararname hükümlerine istisna edilmektedir.

kalbi çarpar, Alemdağından dön - dükleri aşkını hatırladı..

O gün Şefik'in koluna girmişti, o gün Şefik onu kucağına almıştı, o gün Şefik ona sevdiğini söyle - mişti!.. Bunları düşünürken, gay - ri ihtiyarı tatl bir ümede kapılı - yordu.. Şefik onu hakikaten se - viyorsa, bugün sevmemesinde se - bek yoktu. Sahici aşk şü ve ya be sepele ölmek!.. Kimbilir?.. Bu va - ziyete rağmen Şefik onunla ev - lenmekte ısrar edebiliyor.

— 5 —

Bütün gün yağmur yağıyordu. Gökyüzü hâlâ kapalıydı. Bütün vadi, tâ Marmara kıyıla - rına kadar bir sis perdesi altında ürperiyor, haziran güneşinin ay - dınlığı bu ince sise bürünüyordu. Şefik üstünde gülmüş renkli fa - nîlâ bir kostüm, aydağda kırmızı iskarpinler, başı açık, yolun dö - nemecinde göründü. Billûr köşkün önünde durdu.

(Aşkın V.)

DIŞ POLİTİKA

RODOS..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

912 denberi İtalyanların elinde bulunan Rodosun bugünlükde İngiliz tayyareleri tarafından bombardman edildiği öğreniliyor.

Ak denizde iyice yerleş - mek isteyenler Rodosun Adalar denizindeki mevkiini düşünerek burayı elde etmek için uğraş - maktan geri kalmamışlardır. Bu itibarla Rodos da muhtelif istila - lara uğramıştır.

Yunanlar, Romalılar, Bizans ve Arap devletlerinden sonra bir de ne kadar macera peşinde koşan İtalyan varsa onların gelecek Ro - dos da hüküm sürdükleri olmuştur. Fakat Papanın talebi üzerine nihayet Kudüsî meşhur Sen jân şövalyeleri gelecek adaya sahip kesişimşler ve ilk işleri burayı a - lınması mümkün olmayacak su - rette bir kale haline getirmek ol - mustur. Adanın Rum ve İtalyan nüfusuna teşkil eden halkın çoğu ticaretle meşguldür. Fakat deniz - den yapılan ticaretin başka bir manası daha vardır: Bunlar kor - sanlık etmekten de kendilerini a - lamıyorlar. Rodos gemileri hem alışveriş için etrafa dağılan Rum ve İtalyanları taşıyor, hem de fir - sat buldukça korsan gemileri ola - yordur. Şövalyelerin bunu bilme - diğine ihtimal verilemez. Bilâkis bunlardan bazıları da kârlı bul - dukları ticaretle ortak olarak ken - diderine dünyalık tedir ediyor - lardı. Malûdun ki Sen jân şöval - yeleri Ehlisalıp ecefleri sırasın - da vücede gemiş bir teşkilâta me - sap hem askerliği, hem papaslığı birleştirmiş kimselerdi.

Papanın tensibi ile Rodos gemiş olan şövalyeler için Adayı şöyle müstahkem bir hale getirmek kendi menfaatleri iktizası olduğuna da şüphe yok. Çünkü bunlar oradan araya doluşarak kendile - rine emin bir yer aramak mecbu - riyetinde kalmışlardır. 1309 dan 1522 senesine kadar Rodos bunları ha - rındırdı. Onlar da adayı son de - rece müstahkem bir kale haline koydular.

Şark âlemi ile İstanbul arasın - da Rodosun mevkiî ihmal edil - miş değildi. Onun için Fatih tara - fından 1439 senesinde Rodosun muhasara edilmesi şövalyeleri de, Romadaki Papayı da şaşırttı. Bu - nunla beraber şövalyeler olana - gayret ve mukavemetlerini tepah - yarık bu muhasaraya karşı koy - muşlardır. Adanın zaftı ister is - temez sonraya kalıyordur. Fakat maksat gözönünden kaçmış de - ğildir. Onun için aradan zaman geç - mekle beraber Kanunî Sultan Sü - leyman devrinde asıl büyük mu - hasaraya girişmiştir. Bu muha - rebe çok çetin oldu. Sonuna ka - dar mukavemet eden şövalyeler kendilerini için şerefli bir surette nihayet adayı terketmeğe mecbur kalmışlardır. Adanın tarihinde böyle unutulmayan safhalar var - dır. Oraya bir kere sahip olma - bulunanlar onu kolay kolay bağ - kasına vermemeye azmediyorlar. Ne pahasına olursa olsun. Velev ki neticesi en ümitsiz bir macerale de olsa.

912 senesi mayısının 4'üncü gün - nü Rodos kuvvetli bir İtalyan don - anmasının taarruzuna uğramış - ıhrâç hareketi yapılmış, fakat düş - manın maddeten üstünlüğüne kar - şı orayı müdafaa vazifesinde olan Türkler şerefli bir surette sonuna kadar mukavemet etmişlerdir. Ge - neral Amelyo Rodosta idareyi ele - aldıkdan sonra da bu mukave - met durmamıştır. 3 mayısta ta - arruz eden İtalyan kuvvetleri Ro - dosun içlerine doğru ancak ar - yın 10 uncu günü ilerlemeye baş - lamışlar, orada da silâhsız köylü - lerin çaktı ve bıçak ile kendilerini karşı geldiklerini görmüşlerdir. İtalyanlar diğer adaları da işgal için ayrıca İtalyandan kuvvet ge - tirtmeğe mecbur kalmışlardır. Ro - dosun içlerinde, tepelerindeki mukavemet hareketi daha devam etmiştir. Nihayet General Amelyo aleyhine bir suikast vaki olmuş fakat bu akim kalmıştır. İtalyan vali ve kumandanı 29 mayısta İ - talyanca, Rumca ve Türkçe olarak netretiltiği bir beyannamede işgalin muvakkat olduğunu, adaya iler - de muhtariyet verileceğini, fakat bir daha Türklerin oraya dönüp gelmeyeceğini ilân etmiştir. Bugün yine Rodos kendinden bahsettiler - yor. Otuz sene evvelki günleri u - nutmak kabil değil.

Son Telgrafın Edebi Tefrikası: 38

BİLLÜR KÖŞK BÜYÜK AŞK ROMANI SELÂMİ İZZET

Bir tek kelime ile o kadın onu yerin dibine sokup çıkarabilirdi.

Bundan sonra Zehranın yüzüne nasıl ne cesaretle bakacaktı? Ar - tık o da Zehranın emri ve hükmü altına girmişti.

Düşündükçe kat'i kararını veri - yordu. Artık bir köşede yalnız ya - gamağa, kimseye sokulmamağa, bilhassa komşularla ahbablığı kes - meğe mecburdu. Bundan sonra Şe - fiğe ümit vermek namussuzca bir hareket olurdu.

Mademki birşey söyleyemiy - cek, hakikati ortaya koymaya - caktı, hiç değilse komşularla ra - bîtasını keser, köşesinde namu -

tanımlıyorlardı. Yürüyüşü onun

tenip edeceği güne birakıyorlardı. Bir gün bizzat Pertev Dayı gel - di ve onun kararını bozmağa ca - lıştı.

— Yarın Alemdağına gideceğiz. Eğer gelmezseniz bizi çok müte - essir edeceksiniz, artık siziz yürü - yüş yapmanın keyfi yok bizim için.

Afiye başını salladı: — İmkânsız Pertev Dayı, hâlâ iyileşemedim. Yürüyemiyecğim, yarı yolda kalacağım. Bu da hoş birşey olmaz. Bütün bütün key - finiz kaçır.

— Evvelâ yavaş yavaş yürürüz, yürüye yürüye açılırsınız..

Zehra söze karıştı: — Afiye Hanımın hakkı var dedi; insan durup dururken dağ tepe tırmanır mı?.. Delir derler insana yahu!.. Hele bir genç kız için hiç yakışık almaz doğrusu..

Pertev Dayı işi şakaya bozdu, gülmüsed:

— Hanımefendi dedi, insan ya - gını başını aldıktan sonra hakika - ten dağ tene tırmanın manası yok -

tur; Afiye hanım gibi bir genç kız için bundan daha büyük, daha faydalı, sıhhatte daha yararlı bir zevk olamaz!

Gözlerini Afiyenin gözlerine dik - ti:

— Zehra Hanımefendinin bul - duğu mazeretlerden daha makul, daha kuvvetli mazeretleriniz var - sa söyleyin, yoksa bir gayret edip yarın bizimle beraber gelin .

— Beni mazur görün ve ısrar et - meyin Pertev Dayı.. Faika ile ö - teki arkadaşlara da söyleyin, beni mazur görünsünler.

Pertev Dayı mırıldandı:

— Hepimiz müteessir ve müte - essifiz doğrusu.

Giderken, genç kızın endişeli, muhtarip hali gözünden kaçma - mıştı.

Afiye bir rahibe hayatı sürmekte devam ediyor, kimse ile görüşmü - yor, bir yere çıkmıyordu. Onun bu haline Cemal ile «valde hanime - fendî» şaşarlarken, yalnız Leman, işin iç yüzünü bildiğinden, harap oluyordu.

UPA HARBİNİN 1 MESELELERİ

üstesna damlar

Adam benim talihini altı. Napolyon Bonapart söyletiği adam da İngiliz Sidney Smith'tir. Gerek artın, gerek ona karşı talihini altı edenlerin ad-harp başladı başlıyali bir meş-agi isimlerden biri de bu denizcisi Sidney Smith ol-t. Tarihte büyük şöret ka-adamların kimisi var ki ad-ak duyulmuş, bunları itik-kahnamıştır. Bonapart böy-stesnalardan biridir. Fakat ada senelerce oradan oraya k memleketler tapetmiş onapart emellerine hudut ta-medigi için gözlerini uzak-ıkmıştır.

Upada, garpta hâkim kala- için daha uzak yerleri ele neyi düşünmüştür: Mısır ve tan gibi. Fakat oralara ka-debilmek için Suriyeden geç-azam gelmişti. İşte Bonapar-kâyet ettiği İngiliz Amiralı a kendini göstermiş. Bona- Suriye ile denizden irtiba-esmiş, kâfi deniz kuvveti ol-ça Akdenizin ötesindeki yer-taptedilemeyeceğini ona gös-tür. İngilizlerin müşkül za-rada yetişmiş böyle adamları olmaktadır.

Napolyon da İngiltereye karşı leyleye giriştikten ve her a İngiltere darbe indirmi-likştikten sonra, karada ve le onunla uğraşacak İngiliz-çmiştir. İşte Sidney Smith de-rdan biridir. Fakat bu kabal-am yetiştirmek devri ka-ıs, bitmiş değildi. Gecen e İngilizlerin birer suretle e kazanmış generalleri, am-ı vardı. Bu seferki mücadele-ı kendine mahsus bir hayli tarafları vardır.

mücadeleye göre de adamlar nektedir. Öyle ki İngiltereyi ak için türlü tasavvurlar bes-ı hareketlere geçmiş olanla-ığın de talihini altüst edecek tar çıkacaktır.

farkla ki bunların isimleri et-la büyük gürtülleri olmu-Çünkü memleket uğrunda lade gayret ve hizmetleri gö-ler diğer vatandaşlarından bir mevkî sahibi olarak lerini yukarda saymıyorlar. dülzerin tarihinde türlü mu-ıyetlerle tanınmış olanla-ıyatı bunu gösteriyor. Bu dı Avrupa'da yazı yazan-ıyüttüğü sayı dikkat mu-ıler vardır: Almanyada, İ-la halka kaç senedir hep havası içinde türlü telkinler-ken nisbeten az fedakâr-ıe az zamanda elde edil-ıre zafere varılacak dünyanı-ılaacağı söyleniyordu. Bu-ı hakikat haline getirmeyi-ıenler halktan yukarı, üstü-ıevki aldılar. Halbuki İng-ıe ne fütuhât rüyası, ne de bu halka telkin edilecek emel-madığı için hakikaten vatan-ıtle iş görecek müstesna şa-ıer kudret ve kabiliyeti ve-ıle kendini göstermektedir. ney Smith misali her vakit-ı edilebilir. Çünkü onun gi-bi İngiltere lüzumunda yetis-

Almanyada, İtalyada kaç senedir harp havası için de halka telkinler yapı-lırken İngilterede buna lüzum görülmemiştir.

tirmektedir. Onun için tabii za-manlarda fevkalâde mahiyette gö-rülecek şahsiyetler göze çarpıyor-sa bu fevkalâde zamanlarda öyle büyük kabiliyet ve kudrette adam-ların meydana çıkmıyacakları ma-nasına değildir. Sidney Smith Bonapart Akdenizde ilk müessir dar-beyi vuran adam olmuştur. Sonra İngiltere onu şan ve şerefle mü-kâfatlandırdı. Maddî olarak da senede kendisine bin İngiliz lirası vermek kâfi görülmüş. Denizci Sidney Smith İngiltere için yapı-bileceği en büyük işi gördükten sonra ömrünün uzun senelerini Pariste geçirmiştir. Akdeniz bü-yük harekâtı saha olurken Bona-partın talihini altüst eden adamın adı unutulmuyacak.

Şırayı biliniz, Sidrayı bilmeyiz

Bizim memleketimizde elma yetiştiren yerler çoktur. Malûmdur ki eski ve tathî nevlileri vardır. Gümüşhane, Amasya, Ferik eması gibi eski elmaları en ziyade meşrubat hususunda kulla-nır. Ötedenberi Nigdelilerin de iyi elma yetiştirmeye başladıkları malûm-eldir. Hatta Nigdeliler her sene şehri-rde bir «Elma Gecesi», tertip eder-mizdir. Bu gecede, her sene olduğu gi-bi elmayı kutlayacaklar.

Yalnız biz, memleketimizde o kadar elma yetiştiği halde, elmanın şarabını ve tathî şerbetini bilmeyiz.

Elmadan bahsedene bir doktorumuz diyor ki:

«Elmanın şerbetiyle şarabı arasında-ki fark tahammül derecesinden iba-rettir. Şarabın da bu derece dörte ye-di arasında olduğundan (üzüm şarabın-dan hafiftir. Bununla beraber şerbetin içinde çokça kalınca terkibindeki şe-ker bütünü kaybolacağından şise a-çıldığı vakit şampanyası gibi köpürür ve içtikten sonra onun kadar keyif ver-mezse, şifalıdır şampanyayı hatırla-tarak teselli getirir.

Şerbetindeki alkol, önem verilemi-yecek kadar, azdır. Taze olursa ge-çerli besler, bir taraftan da iştia açar. Daha büyük faydası peklik çekenlere linet vermesidir, zaten linet çekenler, tabii, onu içmezler.

Elmanın şarabı da, şerbeti de artiri-tisima hastalıkları denilen, böbrek ka-sımlarına, oynak yerlerindeki rûmâtiz-maya ve kanda asit tûk toplanma-ıdan ileri gelen türlü türlü rahatsızlık-lara deva olmakla şöret almışlardır.

Çokça elma yiyen ve elma şerbetiyle elma şarabı içen yerlerde bu hastalı-kların bulunmaması göze çarpmış ve sonra felce tetkiklerle de elmanın iyi tesiri sabit olmuştur: Sebabi elmanın terkibindeki maddelerle bir taraftan kandaki beyaz küreciklerin sayısını azaltması, bir taraftan yemeklerden ve vücudun içinde kana gelen oksijeni gi-dermesidir.

Vakti, insan çokça elma yemekle de onun bu türlü hassasından fayda bu-lur. Fakat elmanın terkibinde, su ile şekerden sonra, en çok selüloz bulun-duğundan, çok elma yiyince bir hayli odun yutmuş gibi olur. Elma şerbeti odun yutmuş gibi olur.

Elmanın karışıklığı artiritisima has-talıkların şehrilerde daha çok olduğun-dan Nigdeli yurttaşlarımız elma şerbe-ti yapıp şehirlerde tahrirlara, kü-ti yapıp şehirlerde sattırdıkları mahsul-güçük şifelerle indirmek istemiyen elrinin pahasını indirmek düşündü-gazoz fabrikalarını haylice düşündü-recekleri gibi, şehirlerin halkına da faydası olur.

Elma Gecesi, kuruluşundanberi artiritisima ile şöret almış olan İstan-bul'da tertip emelleri de, belki, bu iyi işe niyet ettiklerine alamettir.

Biz Biz

İstanbulda mektep

İstanbul şehrinin önümüz-deki ders yılı başında ihtiyaç göstereceği mektep ve ders hane miktarı etrafında gazete-lerde bir hava dâş çıktı. Ha-zırladığı haber verilen bu rapora göre, önümüzdeki Eyl-lâlde, İstanbulda yeniden bir kaç orta mektep ve bir kaç lise açmak lazımdır.

Çünkü, Eylâlde, orta mek-teplere yeniden 12 bin talebe liselere de yeniden 6 bin kay-dolunacaktır.

Bugünkü bina, mektep, ders hane mevcudü, bittabi kâfi gelmeyecektir.

Fakat, dikkat ediniz, Bu hâdis, her ders senesi başın-da tekrür eder. Gelecek yıl, bir daha tekrür edecek.

Mütemadiyen orta mektep, lise açmak iyi, hoş ama, bu tedris müesseselerinin kalite-sini düşürmez mi? İlk mek-tepten çıkacak çocuklarımız için, bir parça da teknik mek-tepleri açmayı düşünsek!

BÜRHAN CEVAT

Taksim gazinosu

Taksim gazinosu müsteciri ile belediye arasında bir ihtilâf çıkmış-tır. Belediye, gazinonun otomatik bir şekilde havalandırılması için yapılan yeni tesisat dolayısıyla kira mukavelesine zam yapmak iste-mekte, müstecir kabul etmemekte-dir. Bu hususta müzakereler ya-pılmaktadır.

DOKTOR DİYORKİ İŞHAL

Malûmdur ki, yediğimiz ye-meklerin kesretle ve suhu ola-rak harice çıkmasıdır. Bu da hazımsızlık, soğukalma, ba-gırsak iltihabı, çocuklarda diş zamanı, ham meyva yemek, terli iken soğuk birşey almak, karni üşütmek, alınamamış ol-duğu halde yalınayak gezmek ve sair gibi sebeplerden ileri gelir.

İşhalin başka şekilleri de var-dır ki, doktorlukta bunlara dizanteri ve em'â nezlesi der-lir. Bunların adı işhalden far-ki, kan ve balgam görülmesi, mak'atte yanıklık ve göbekte sancılar hissedilmesidir.

İşhal aleleker hazım cihazında bir iltihaptan ileri gelir. Bu iltihap bazan hazımsızlık neticesi gibi muvakkat olup, işhal de çabuk geçer.

İşhal onda dokuz nisbetin-de durdurulamaz lazımdır. Çünkü işhal devam ederse, vücudun umumi kuvvetine ziyafık ge-lir. Vücudun mecali ve takatı kesilir. Yalnız doktorlar bazı istisnâi halvalde devamına mü-sade ederler. Bilhassa çocuk-larda işhali iki üç gün içinde kesmelidir.

İşhal olanların karnlarına fanila sarmaları faydalıdır. Eczanelerde işhali kesecek ba-zı ilaçlar yapılabılır.

Halil Neciple konuşmak mecburi-yetinde kaldım.

Mecburiyet, diyorum. Çünkü, çocuk hakikaten bütün inat ve ısrarlarını yendi ve benimle pazar-lık halinde konuşmak fırsatını bul-du.

Abımdan geliyordum. Yol tenha idi. Dalgındım.

Arkamdın cılız bir ses geldi: — Hanımefendi..

Hanımefendi.. Bu tanımadığım bir sestir. Başı-mı çevirdim. Baktım, O. Hemen bütün iradem; fakat, soğuklan-lıkla beraber seferber ettim. Bu değişikliği vücudümde hissediyordum. Tepeden tırnağa damarla-rımda bir kaynaşma, çekilme, ya-yılma, değişme vardı.

Dik ve tok bir sesle: — Ne istiyorsunuz?

Dedim, ben ne kadar sert ve haşın söyledimse o kadar yumu-şak, hafif, güc anlaşılabılır bir sesle:

— Bir saniyenizi rica edecekti-mi.

Dedi. Hiddet iradeyi yendiği ka-dar soğuklanıklığı da gideriyor.

— Bir değil, yarım saniye bile konuşacak vaktim yok.

Dedim, yürüdüm!

Bu yürüyüşle beraber bir hid-detle de beni sardığım hissediyordum. Bilmiyordum, belki de yük-sek sesle:

— Terbiyesiz!

Bife dedim. O da yürüyordu. Ve.. tesadüf sokakta ikimizden başka kimse yoktu. Sıcak ve tenha bir saantti. Tekrar yanına sokuldum:

— Hanımefendi, hakkımda ga-yet ağır ithamlarınıza haklı ola-rak fırsat veren benim. Ne söyler-seniz haklısınız. Ne yaparsanız hak-lısınız. Bütün inatlarımı, hattâ hakaretlerimi şimdiden kabul et-tiğimi söylemeliyim.

Dedi ve.. ilâve etti:

— Sizden yalnız özür dilemek için bir saniye rica ediyordum! Ben yine:

— İçkânı yok.

MAHKEMELERDE: “Ne kendi eyledi rahat ne halka verdi huzur,,

Tepine tepine ağlayan çocuğu bir türlü susturmak kabil olmuyordu

— Şükür gördüğümüze hem-girel. Sizi arayanlar nerelerde bu-lurlar? Arastadaki evden çıkmış-sınız. Bir defa geldim.. Komşunuz söyledi. Nereye taşındığınızı da bilmiyordum.

— Efendi merhum olduktan son-ra, Acıçımeye ablamın yanına gittim. Olmuyor, yetişmiyor hem-sire.. O on sekiz buçuk lira maaş bağladılar. Kira evlerinde, zor olu-yor. İnsan ölümlük dirimlik üç beş kuruş biriktirdiyse, onları da kira evlerine verip de sonunda ağ-zını havaya mı açsın?

— Ay, efendi merhum mu oldu?

— Merhum oldu ya..

«Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur»

«Yukıldı gitti çihandan dayansın ehli kabur»

Tam on iki sene çektim. Kendi de rahat huzur etmedi, bana da ettirmedi. Şimdi bakalım, ahrette kimlerle diğicecek?

— A kardeşim.. Ölmüş adaman ne istersin de bu kadar dil uza-tırsın? Ne yapıysa yaptı, öldü, gitti.. Hem de sizin efendi o ka-dar da fena adama benzemezdi. İç yüzü bilinmez amma..

— Ah hemşire.. «İç beni yakar, dış eli yakar» derler. İyi miydi, fe-na mıydı, orasını ben bilirim. Beni şu kadarlık, yumruk kadar çocuk-ken aldı da, genç yaşında sinir iltihabına uğradı.. İçki ondaydı.. Kumar ondaydı.. Zendostluk, iki paralık aşıftelerle diğdik kurnak ondaydı.. Yalan dolan ondaydı..

Hangi birini sayalım?.. On iki se-nede, dertten, illetten başka ne sa-bibi oldum ki?

— Neyse, Allah taksiratını af-fetsin.. İşte bu yalan dünya böy-le. Tevekkeli mi Hüvelhâllâ - kulbaki demişler.. Rabbi lemyezel-den başka kim kalacak?

— Söyleydi böyleydi amma, iyi huyları da vardı hemşire..

O aralık elinden kurtulup uzak laşan yumuk yumuk, beyaz tüylü hırkalı ve beyaz tüylü başlıklı iç yaşında kadar görünen çocuğuna seslendi:

— Gültan!.. Gel kızım buraya!.. Gel, bak şimdi seni öcü kapacak..

Öcü diye, birkaç adım ileride koridorun dönemecinde kanepede uyuklayan, sekerleme yapan, saç sakallına karışmış bir ihtiyarı gö-steriyordu. Fakat çocuk, öyle Öcü-den mücedden korkan çocuklardan değildi. Hatta, Öcü dediği, uyuk-layan ihtiyarın önüne gitti. Bir müddet dikkatle baktıktan sonra iyice yaklaştı.. Kanepenin kena-rından sarıkan paltosunun eteğini çekti. İhtiyar, düşmesine basılmış yaylı bir oyuncak gibi sıçrayarak uyanı. Çocuk, çocukça bir ka-haka koyuverdi, ihtiyar da çocuğu görünce tebessüm etti.. Ellerini açarak:

— Gel bakayım bana.. Dedene gel! diye çağrdı.

Kadın:

— Şimdiki çocuklar çocuk değil şeytan.. Ben çocukken gece oda kapısından dışarı bakmağa, odada kapıya yakın oturmağa korkar..

— Bir saniyenizi rica edecekti-mi.

Dedi. Hiddet iradeyi yendiği ka-dar soğuklanıklığı da gideriyor.

— Bir değil, yarım saniye bile konuşacak vaktim yok.

Dedim, yürüdüm!

Bu yürüyüşle beraber bir hid-detle de beni sardığım hissediyordum. Bilmiyordum, belki de yük-sek sesle:

— Terbiyesiz!

Bife dedim. O da yürüyordu. Ve.. tesadüf sokakta ikimizden başka kimse yoktu. Sıcak ve tenha bir saantti. Tekrar yanına sokuldum:

— Hanımefendi, hakkımda ga-yet ağır ithamlarınıza haklı ola-rak fırsat veren benim. Ne söyler-seniz haklısınız. Ne yaparsanız hak-lısınız. Bütün inatlarımı, hattâ hakaretlerimi şimdiden kabul et-tiğimi söylemeliyim.

Dedi ve.. ilâve etti:

— Sizden yalnız özür dilemek için bir saniye rica ediyordum! Ben yine:

— İçkânı yok.

— Sizi arayanlar nerelerde bu-lurlar? Arastadaki evden çıkmış-sınız. Bir defa geldim.. Komşunuz söyledi. Nereye taşındığınızı da bilmiyordum.

— Efendi merhum olduktan son-ra, Acıçımeye ablamın yanına gittim. Olmuyor, yetişmiyor hem-sire.. O on sekiz buçuk lira maaş bağladılar. Kira evlerinde, zor olu-yor. İnsan ölümlük dirimlik üç beş kuruş biriktirdiyse, onları da kira evlerine verip de sonunda ağ-zını havaya mı açsın?

— Ay, efendi merhum mu oldu?

— Merhum oldu ya..

«Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur»

«Yukıldı gitti çihandan dayansın ehli kabur»

— Şükür gördüğümüze hem-girel. Sizi arayanlar nerelerde bu-lurlar? Arastadaki evden çıkmış-sınız. Bir defa geldim.. Komşunuz söyledi. Nereye taşındığınızı da bilmiyordum.

— Efendi merhum olduktan son-ra, Acıçımeye ablamın yanına gittim. Olmuyor, yetişmiyor hem-sire.. O on sekiz buçuk lira maaş bağladılar. Kira evlerinde, zor olu-yor. İnsan ölümlük dirimlik üç beş kuruş biriktirdiyse, onları da kira evlerine verip de sonunda ağ-zını havaya mı açsın?

— Ay, efendi merhum mu oldu?

— Merhum oldu ya..

«Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur»

«Yukıldı gitti çihandan dayansın ehli kabur»

Tam on iki sene çektim. Kendi de rahat huzur etmedi, bana da ettirmedi. Şimdi bakalım, ahrette kimlerle diğicecek?

— A kardeşim.. Ölmüş adaman ne istersin de bu kadar dil uza-tırsın? Ne yapıysa yaptı, öldü, gitti.. Hem de sizin efendi o ka-dar da fena adama benzemezdi. İç yüzü bilinmez amma..

— Ah hemşire.. «İç beni yakar, dış eli yakar» derler. İyi miydi, fe-na mıydı, orasını ben bilirim. Beni şu kadarlık, yumruk kadar çocuk-ken aldı da, genç yaşında sinir iltihabına uğradı.. İçki ondaydı.. Kumar ondaydı.. Zendostluk, iki paralık aşıftelerle diğdik kurnak ondaydı.. Yalan dolan ondaydı..

Hangi birini sayalım?.. On iki se-nede, dertten, illetten başka ne sa-bibi oldum ki?

— Neyse, Allah taksiratını af-fetsin.. İşte bu yalan dünya böy-le. Tevekkeli mi Hüvelhâllâ - kulbaki demişler.. Rabbi lemyezel-den başka kim kalacak?

— Söyleydi böyleydi amma, iyi huyları da vardı hemşire..

O aralık elinden kurtulup uzak laşan yumuk yumuk, beyaz tüylü hırkalı ve beyaz tüylü başlıklı iç yaşında kadar görünen çocuğuna seslendi:

— Gültan!.. Gel kızım buraya!.. Gel, bak şimdi seni öcü kapacak..

Öcü diye, birkaç adım ileride koridorun dönemecinde kanepede uyuklayan, sekerleme yapan, saç sakallına karışmış bir ihtiyarı gö-steriyordu. Fakat çocuk, öyle Öcü-den mücedden korkan çocuklardan değildi. Hatta, Öcü dediği, uyuk-layan ihtiyarın önüne gitti. Bir müddet dikkatle baktıktan sonra iyice yaklaştı.. Kanepenin kena-rından sarıkan paltosunun eteğini çekti. İhtiyar, düşmesine basılmış yaylı bir oyuncak gibi sıçrayarak uyanı. Çocuk, çocukça bir ka-haka koyuverdi, ihtiyar da çocuğu görünce tebessüm etti.. Ellerini açarak:

— Gel bakayım bana.. Dedene gel! diye çağrdı.

Kadın:

— Şimdiki çocuklar çocuk değil şeytan.. Ben çocukken gece oda kapısından dışarı bakmağa, odada kapıya yakın oturmağa korkar..

— Bir saniyenizi rica edecekti-mi.

Dedi. Hiddet iradeyi yendiği ka-dar soğuklanıklığı da gideriyor.

— Bir değil, yarım saniye bile konuşacak vaktim yok.

Dedim, yürüdüm!

Bu yürüyüşle beraber bir hid-detle de beni sardığım hissediyordum. Bilmiyordum, belki de yük-sek sesle:

— Terbiyesiz!

Bife dedim. O da yürüyordu. Ve.. tesadüf sokakta ikimizden başka kimse yoktu. Sıcak ve tenha bir saantti. Tekrar yanına sokuldum:

— Hanımefendi, hakkımda ga-yet ağır ithamlarınıza haklı ola-rak fırsat veren benim. Ne söyler-seniz haklısınız. Ne yaparsanız hak-lısınız. Bütün inatlarımı, hattâ hakaretlerimi şimdiden kabul et-tiğimi söylemeliyim.

Dedi ve.. ilâve etti:

— Sizden yalnız özür dilemek için bir saniye rica ediyordum! Ben yine:

— İçkânı yok.

— Sizi arayanlar nerelerde bu-lurlar? Arastadaki evden çıkmış-sınız. Bir defa geldim.. Komşunuz söyledi. Nereye taşındığınızı da bilmiyordum.

— Efendi merhum olduktan son-ra, Acıçımeye ablamın yanına gittim. Olmuyor, yetişmiyor hem-sire.. O on sekiz buçuk lira maaş bağladılar. Kira evlerinde, zor olu-yor. İnsan ölümlük dirimlik üç beş kuruş biriktirdiyse, onları da kira evlerine verip de sonunda ağ-zını havaya mı açsın?

— Ay, efendi merhum mu oldu?

— Merhum oldu ya..

«Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzur»

«Yukıldı gitti çihandan dayansın ehli kabur»

HALK SÜTUNU

Evlencmek isteyenler, iş ve işçi arıyanlar, şikâyetler, temenni-ler ve müşküller

İzdivaç Teklifleri

★ Yaşım 23, boy 1,63 ve kilom 84 kara kas ve kara gözlü kurnal saç ve bıyıklı orta derecede yakışıklı bir gen-cim. Bir annemden başka kimsem yok-tur. Doğma büyüme İstanbulluyum. Yedi odalı iki katlı bir ahşap evim vardır. Askerliğini bitirmiştir. Al-kol ve içki gibi şeyler kullanmam. Ku-mar bilmem ve serbest meslek şahsi-liyim. Ayda on lira evimden ve 28 li-ra da serbest mesleğimden kazanırım. Kimsesiz dul veya huz yazı 28 ilâ 29, esmer ve süs bilmeyen bir bayanla ev-lenmek ve bir saadet yuvası kurnak istiyorum. Taliplerin bir adet fotoğ-raflarıyla birlikte Son Telgraf Halk sütunu F. S. S. 101 adresine bildirme-lirini rica ederim.

★ 35 yaşında, 1,60 boyunda, 65 kilo sikketinde, buğday tenli, kara gözlü bir kızm. Hiç evlenmedim. Tanımış bir ilâye mensup olup, pederim ve an-em hayatıta olmadıktan, biraderi-min yanında ikamet etmekteyim. Orta tahsilim var. İyi dikış bilirim. Kazan-çı, orta halli bir evi geçindirecek mahiyette, ticaretle meşgul veya memur, yagmal mütenasip bir bayla yuva kurnak istiyorum.

Taliplerinin Son Telgraf Halk sü-tunu Ş. T. rumuzuna müracaat etmele-rini dilerim.

Gelen Mektuplar

R. R. 27: İstanbuldan — U. N. 24: İstanbuldan — Bay E. Erdemir Ak-saraydan — M. 97 iki tane İstanbuldan — Bayan H. B. Fatihden — Bayan 101 Şö-le: Beşiktaştan, Beyazıtstan, Matbaaya bırakılmış ve izmitten — Bayan Y. H: Yemişliöyden — Bayan İ. Güven: İstan-buldan, Eyipten, Galatadan iki tane, Matbaaya bırakılmış, Beyoğlundan iki tane — Bayan Marti Deniz: Edirneka-pıdan — Bayan Şirin: Matbaaya bira-kılmış — Bay Şefik Bolova: Samatya-dan — 1812: Erenköyünden, Beyoğlu-dan — Bayan Anjel Posta dangası o-kumunay, İstanbuldan, Pangaltıdan — Bay Delta: İstanbuldan — Bayan Rû-veyde: Matbaaya bırakılmış — Ay: İst-anbuldan G. B. Y. 40: Kadıköyün-den — Bayan Bursalı 111, İstanbuldan — Bayan Nuran: mektuplarınız ilâve olarak Haydarpaşadan, Hasköy-den, Eyipten, Çorludan, İstanbuldan iki tane, Topkapıdan — Bay E. S. 67: Aksaraydan — Bayan Ümit (İstanbul-lu): Matbaaya bırakılmış, dört tane İstanbuldan, Galatadan iki tane taah-hüstüb ve bir tane taahhütlü — Bayan Emel: Ankaradan, Pangaltıdan, Gala-tadan, izmitten — mektuplarınız var-dır. Lütfen saat 15 — 19 arasında al-manız veya aldrmanız mercedir.

Açık Konuşma

Bayan Aysel: Bugün bir mektup gönderdim.

Bayan Mukaddes (Yemişliöy) — Te-ehhürle gönderilen taahhütlü mektu-bunuzu elan almadığımı takdirde; tes-lim makbuzu numarasına bakılarak İst-anbul Postanesinden arttırmamız için keyfiyetin acele işarını ehemmi-yette rica ederiz.

Bay Hamdi Tezcan — Malt vaziyet-i-niz henüz evlenmeye müsait olmadı-ğınız takdirde mektubunuz neşredilmi-yecektir.

Ararılın İşçiler

Frezece ve diğer ustalar

Eskişehir Seker Fabrikası Müdürü-ğü Frezece, tornacı, tesviyeci ve dö-kümü ustaları aramaktadır. Filii as-kerlik hizmetini yapmış olan talip-lerden İstanbulda bulunanlar vesakile-ri birlikte Bahçekapı Taş Handa üçün-cü katta İstanbul bürosuna ve tağra-dakiler doğrudan Eskişehir Seker Fa-brikasına müracaat etmelidirler. Bun-lara Yapılacak imtihan neticesine gö-re 2,5 liradan 5 liraya kadar yevmiye verilecektir.

ÜÇ EEE ARANIYOR

Nazilli Kaymakamlığı 60 ar lira ü-retle 3 köy ebei aranmaktadır. Talip-ler vesikalariyle mezkûr kaymakamlığa müracaat etmelidirler.

Birimiz'in DERDİ

Haliç vapurları-nın biletlelerinde nisbetsizlik

Kasımpaşıda oturan bir o-layucumuz yazıyor:

«Eyüp Bahariye fabrikasın-da çalışıyorum. Arkadaşım da Hasköyde çalışıyor. Biz iki a-mele her gün işimize gitmek i-çin sekiz buçuk kuruş vapur parası vermekteyiz. Halbuki yine Kasımpaşıdan, saat dokuza kadar olan zaman zarfında, yine işçilere mahsus gidip gelme bileti yedi buçuk kuruşt

HIKAYE

LÜKS MÜŞTERİ

Yazan: FAİK BERÇMEN

Mücevherci Abdurrahim efendi, dükkânının önünde oturmuş geleni gideni seyrediyordu. Saat yarım, bu vakitte gelip geçenler azaldı. Dükkânı küçükti ama pek kıymetli ve antika şeyleri vardı. Birçok seyyahlar onun dükkânına uğramaktan geri kalmazlardı. Abdurrahim efendi, müşterisine göre hile yapmakta ve karşısındaki dolma yutturmakta uslaydı da.

Çırağın annesi doktora geldiği için, bugün annesini hastaya götürsün diye ona izin vermişti. Onun için bugün dükkânı yalnızdı. Bu yalnızlığın arasında yeni aldığı, göğede büyümüş beyaz tenli genç ve güzel Fatma hanımı düşünüyordu. Bu sırada dükkânın önünde muhtemelen siyah renkli hususi bir otomobil durdu. Otomobilden inen gıfor Abdurrahime yaklaşıp:

— Beyefendi sizi biraz istiyor, dedi, kendisi imnelidir de, yerinden güçlükle kalkabiliyor.

Mücevherci: «Baştüstüne» diyip otomobile sokuldu.

İçeride buruşuk yüzlü, akşak ve elinin birisi paltosunun cebine sokulmuş bir ihtiyar oturuyordu. İhtiyar, kuyumcuyu görürnce:

— Bana gerdanıklarımı meteltir, dedi, görebilir miyim? Karşıma küçük bir hediye alacağım da.

— Emredersiniz efendim.

Abdurrahim telaşla dükkânı girip tekrar döndü. İki kutu almıştı. İhtiyar anlayışlı bir gözle mücevherleri muayene ettikten sonra:

— Sizde daha iyilerinin buluncacağını zannediyordum, dedi. Şöhretinizi duyduğum da.

O vakit Abdurrahim efendi:

— Beyefendi dükkânı yalnız bırakmak zor oluyor, eğer zahmet buyrulursa... dedi.

— Bir gayret edeyim, Hüsnü, öğün bana yardım et.

İnneli ihtiyar, şoförün ve kuyumcunun yardım ile otomobilden inerek dükkânı girdi. Birçok bakıttan sonra, pek kıymetli bir gerdanlık seçti:

— Bu hoşuma gitti, üç bin lira mı dediniz?

— Evet üç bin lira; isterseniz daha iyileri var.

Abdurrahim efendi bir lûhzada başkalarını çıkardı; o çıkardıkça ihtiyar «daha iyisini daha iyisini» diyordu. O vakit kuyumcu kasayı titneyla açtı, ve pek ağır bir mal çıkardı, bunu gören ihtiyar:

— Ha işte gerdanlık dediğin böyle olur... Ne kadar?

— Beyefendinin hatırı için on bin lira.

— Bu kadar fazla bir para harcamak üzere çıkmamıştım. Bununla beraber bu gerdanlığı almadan, gidemeyeceğim. Gördüğünüz gibi sağ kolum tutmaz, lütfen parde-sümü açıp iç cebimden cüzdanımı alırmısınız? Alâ, şimdi cüzdanı açın!

— Burada bin lira var sade.

— Pekâlâ onu alın, şimdi lütfen cüzdandaki beyaz kartlardan bir tane çıkarın, bunun üstüne birkaç satır yazı yazmak lûtûnu gös-

terir misiniz? Başlayın: «Sevgili Fatmaçığım!»

Abdurrahim Fatma ismini duyunca:

— Bu karımın ismi mi? diye sormaktan kendini alamadı, ne tesadüf benim de karımın adı Fatma da ondan.

— Öyle mi? Devam edin: «An-sızın mühim bir isim çıktı, bu işin halli için biraz paraya ihtiyacım oldu. Hüsnü sana kartımı getirecektir. Yatak odamdaki kasadan on bin lira alıp ona ver. Parayı alelade bir zarfa koy, üstüne isim filân yazma! Akşam sana güzel havadisler vereceğim.» Şimdi dostum, şu kalemi parmaklarımın arasına koyun da imza edeyim.

İhtiyar bir «A» harfi yazdıktan sonra içinden çıkılmaz bir sürü harfler sıraladı. O zaman Abdurrahim:

— Ne garip tesadüf beyefendi, sizin de isminiz benimki gibi «A» ile başlıyor.

— Çok güzel, lütfen cüzdanımı yerine koyup pardesümü düzeltir misiniz? Bir mahzur yoksa burada bekleyebilir miyim?

Yirmi dakika sonra şoför geriye gelmişti. İhtiyar parayı alıp dükkânıya uzattı:

— Sayınız, tamam mı? Pekâlâ böyleyse gerdanlığı lütfen cebime koyun!

Otomobil hareket ettikten sonra kuyumcu arkasından: «Zavallı adam! diye düşündü, bu kadar zengin olduğu halde böyle sakat!»

Abdurrahim efendi akşam evine dönünce, karısı onu mutab hâline bir hararetle karşıladı, fakat onu öpmek istiyen kocasının elinden kurtularak:

— Yoo acele etme efendi, dedi. Evvelâ şu güzel havadis söyle de sonra... İstedğin parayı gönderdim.

Böyle anınsın ne gibi bir mühim işin çıktı? Biriktirdiğimiz paranın çoğunu sana harcatacak iş nedir? On bin lira ile ne aldın?

Abdurrahim efendi yıldırımla vurulmuş gibi olduğu yerde kaldı. Karısının suallerine hiçbir cevap verememişti. Ve başı omuzlarına gömülmüş bir halde beynine sanki inme inmiş gibi, saatlerce yerinden kalkamadı.

Ormanda uyku

Bir gün köylünün biri valinin huzuruna çıkar, deri ki:

— Bu sabah ormanda heybemi yanıma koymuş, uykuya dalmıştım. Biri gelmiş, heybemi aşmış. Vali, köylünün ihtiyatsızlığına kızarak, çıkmış:

— Be adam, hem malını, canını düşünmeden yatıp uyumuşsun, hem de gelmiş, şimdi heybemi çaldılar diye şikâyet ediyorsun.

Köylü sözünü saklamaz bir adanmış. Hemen şu cevabı vermiş:

— Ne bileyim, siz bizim, malımızı, canımızı düşünerek uyanık bulunuyorsunuz diye rahat rahat uyudum.

Bu söz valinin hoşuna gitmiş köylünün ziyânını tazmin ettikten başka, üstelik bahşış de vermiş.

•NAMIK KEMAL MÜNAKAŞASI•

Necip Fazıl Kısakürek'in Eseri Hakkında Tanınmış Muharrirler Ne Söylüyor?

Etem İzzet Benice
Hüseyin Cahit Yalçın
Hüseyin Şükrü Baban
Selâmi İzzet Sedes
Nizamettin Nazif
Sami KARAYEL
Celâleddin Ezine

Arkadaşımız Necip Fazıl Kısakürek, Türk Dil Kurumunun teklifi üzerine (Namık Kemal) isimli 400 büyük sayfalık bir eser yazmıştır. Büyük Vatan Sairi Namık Kemal'in yücelti doğum yılı münasebetiyle Maarif Vekâleti, İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Türk Dil Kurumundan birer eser istemiş; Türk Dil Kurumu da Türk Edebiyatında ilk defa yerli doldurulan bu çetin işi Necip Fazıl Kısaküreğe havale etmek isabetini göstermiştir. Türk Dil Kurumundan Necip Fazla gelen teklif ve bu teklife bağlı plan, Namık Kemal hakkında nihayet muhtasar ve mücmel bir teklif istemekte iken Necip Fazıl Kısakürek bu işi en çetin mükasya üstüne almış, kendisinin bir isteniyse onu bin olarak ödemek ihtiyacını düşünmüş ve 1940 yılının Mayıs ayında İkinci ciltin ikinci ciltine evine kapandıracak geceli gündüzlü bir çalışma neticesinde meşhur eserini yetiştirmiştir. Necip Fazıl eserini perdeperde Ankara'ya göndermekte iken Türk Dil Kurumundan aldığı mektupları, ona üstüiste takdir, tebrik ve hayranlık ifade etmiş; Necip Fazıl da gördüğü yüksek teveccühlerin sevgili çalışmalarını derinleştirdiği derinleştirmiş, işi kolay ve basit mükasya ile almak gibi sanat ve fikir hayatımızda an'neleşmiş bir tarza düşmekten nefisini hakikîyle menettiği.

Nihayet eser, Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmen'in bir hayranlık mukaddimesiyle bundan bir iki hafta kadar evvel intişar sahâsına çıkmıştır. Bir kaç haksaver muharririn medhileri arasında Necip Fazıl Kısakürek birdenbire garip bir hücum tertibine de maaşef maruz kalmıştır. (Akabba) mecmuasının sahibi Yusuf Ziya Ortaç mecmuasında çıkan fıkraya; takip ederek (Tan) gazetesinde (Naci Sadullah), (Namık Kemal eserinde) ki garabetleri başlıkları bir makale neşretmiş; makalede Necip Fazılın, Namık Kemal'in karısı hakkında (Bir Meçhul...) hükmünü verdiğini, habibini bu hanımın malîm olduğunu yazmıştır. Peşinden (Akabba) mecmuası, bir karikatür neşretmiştir.

Arkadaşımız güldü şair ve edibin bu vaziyetleri karşısında aktırlımlı çok şiddetli olmuş, Necip Fazıl gazetesinde (Eserim Etrafında) ve (Namık Kemal'in Karısı) isimli iki fıkrasıyla bu temayülleri ıyğzından bir kalemede teshir ve teşhir etmiştir. Bunun üzerine, bir sabah gazetesinde Namık Kemal eserini hakkında bir anket açılmıştır. Öbür taraftan da Yusuf Ziya Ortaç, gazetesinde bir cevap vererek Necip Fazıl Kısaküreği dava etmiştir. Necip Fazıl bu zarfı karşıda gazetesinde (Son Söz) isimli cevabını vermiştir.

Fakat vaziyetin ıyğzından hakikatten birdenbire haberdar olamayan (Tasvirî Efkâr) gazetesinin anket muharriri Kandemir, eserden bazı cümleleri, yine hacir beyden haberdar olmayan bir tahmin yüksek fikir ve sanat âhâmlarına gösterip onlardan cevaplar temin etmiştir.

Bu anket cevap veren Hüseyin Cahit Yalçın, İsmailen Mahmut Kemal, İsmail Hâbib, Mihâlet Cemal, Hüsnâ Denişment, Bîrhan Cahit gibi değerli isimler, işin ruhu ve bütünü kendilerine gösterilmeksizin sadece muallakta ve mücceret bir kaç cümle üzerinde fikir söylemeye davet edilmiş, onlar da gayet tabii olarak, Namık Kemal'in zevcesi hakkında bu cümlelerin sayı ifade etmediği noktasında birleşmişlerdir.

Diğer taraftan (Vakit) gazetesinde bir muharrir, (Akşam) gazetesinde Valâ Nurettin, (Vatan) gazetesinde Nizamettin Nazif, (İkdam) gazetesinde A. Şekip, Osman Cemal, gazetesinde Reşat Fevzi ve R. Sabit gibi kalemler, (Namık Kemal) eserinin kıymetini tebarüz ettirmişlerdir. Bizat (Tasvirî Efkâr) da yazdığı esaslı bir tenkit yazısıyla Celâleddin Ezine, hücumların iç-

tarek adam arıyordu. Lafını tamamlamaya çalıştı: — Ah, siz beni kurtarsanız? Ebediyen sizin olurum.

Sonra beni elimden tuttu, yavaş yavaş dışarı çıkardı. Came-kânî: bir yere geldik. Bu yerden aşağıya görüldü. Aydınlık olan geniş bir yeri. Üç beş adam oturmuş, ortada mücevherli bir sandık içine altın ve mücevherler yerleştiriyorlardı.

Bana usulete: — İste, gördün mü bu herifleri? Bunlar Tahir beyin ağaları, oradan buradan ahaliyi soyup geldikleri mücevherleri her akşam böyle sandıklara yerleştirirler, efendileri de bol bol yer.

Ah keşke size bu şehir teslim olmuş olsaydı da cebren harple girmiş olsaydınız. Bütün bunlar sizin olurdu. Belki bu arada ben de kurtulurdum. Bu arapların elinden.

Doğrusu üzülmüştüm. Esir bir kadın istemiyorduk bu evde oturuyorduk. Sonra Tahir bey gibi bir

yüzünü, ilmi, edebî ve ahlâkî cepheden bir kalemde meydana dökmek asaletini göstermiştir.

Namık Kemal eserinin münakaşası bu sefahaları geçirdikten sonra, hâdiseyi hak ve hakikat lehine büyük bir zaferle kapatmak şimdî gazetemizin borcu olmuştur.

Namık Kemal eserine yapılan hücumlarında iki iddia vardır:

1 — Necip Fazılın, Namık Kemal'in karısını bilmediği...

2 — Necip Fazılın, Namık Kemal'in karısı hakkında saygısız bir ifsan kullandığı...

CEVAP 1:

Namık Kemal hakkında bu zamana kadar yazılmış biyografiya tetkiklerinin başında, Sâirin oğlu Ali Ekrem'in yazdığı (Namık Kemal) isimli bir broşür vardır. Bu kitapta Namık Kemal'in uşağına ve üvey annesine kadar tafsilât verildiği halde, öz refikasına ait tek satır yoktur. Bunu takip eden tetkiklerin hepsi, hususi hayat ve biyografî bahsinde Ali Ekremi kaynak itihâz ettikleri için, onlar da bu hususta şüktü emeyi âdet edinmişlerdir. Ne Ebûzîya Tevfik, ne Süleyman Nazif, ne de başkaları bu mevzuada tek kelime söylememişlerdir. Namık Kemal'in rahmetli refikası o kadar meçhul bırakılmıştır ki, (Namık Kemal) eserini bastıran Dil Kurumunun Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmen, bizat eski mas kayıtlarına müracaatla mevzuu bahr hanımın ismini bulabilmiş ve kitabı yazdığı notta, hanımın meçhul bulunduğundan Necip Fazla hak vermiştir.

Bütün bunlar ilmi ve riyazî bir katıyetle isbatı kâfirdir ki, Namık Kemal'in refikası bugüne kadar, yani Necip Fazılın eserini çıkıncıya kadar, Türk Edebiyatına arz edilmiş olmak noktasından tamamiyle meçhuldür. Binaenaleyh Necip Fazıl Kısakürek, bizat oğlu tarafından şüktü edilen mevzuada (meçhul) hükmünü vermekle sade doğruyu söylemekle kalmamış, bu hanımın araştırarak borcu bakımından kimsenin dikkat etmediği bir ihmalî canlandırmıştır.

Necip Fazla karşı vesika makamından göstermeye kalkışan makaleci, (Namık Kemal) eserinin tabandan sonra (Akşam) gazetesinde çıkmış ve mevzuu bahr hanımın bir akrabasına ait yazıdır ki, esere hücum edenler, makalenin intişar tarihini gizli tutmuşlardır.

HÜKÜM:

Namık Kemal'in karısı Necip Fazılın eserini çıkıncıya kadar kimsenin merakına varmadığı bir meçhul olarak devam etmiş ve bunu suurlaştırmak kıymetli de, gayet haklı ve ilmi bir tarzda Necip Fazla müyesser olmuştur.

CEVAP 2:

Necip Fazıl, Namık Kemal'in karısı hakkında ne husus bir saygı ifade etmiş, ne de saygısızlık göstermiştir. E-sasen muharririn (İhtimal bir Türk azizi) diye vasıflandırdığı bir kahramanın karısını zemetmekten ne sebep, ne lüzum, ne de mâna vardır. Necip Fazıl gibi bir muharririn bol bol malik olduğu, terbiye, edep, ahlâk ve insanlık gibi mezyetlerden sarfınazar, böyle bir tevavüde bulunmıya ne akıl müsaade eder, ne de mantık...

Necip Fazıl Kısakürek, diri ve canlı bir üslup ifadesiyle (Salır 16—17

yaşlarında iken zevcesi sıfatıyla konyuna atılan genç kız...) demekle, sairin küçük yaşta olgunu ve masum vaziyetine işaret etmek istemiştir.

Necip Fazıl Namık Kemal'in karısı için (mantık meçhullüğü içinde kahramanlaşan bu kadını...) derken ve onun simasını, bizat silik olduğu için değil, fakat silik bırakıldığı için belirsiz kaydıyla işaret ederken, bu hususta ne mübalâğalı bir saygı göstermek ihtiyacına düşmüş, ne de en küçük bir saygısızlık kâsi beslemiş. En küçük fikir, ilim, sanat zevk ve terbiyesi malik her vicdan, bu bedahetli bir anda kavrar.

(Tasvirî Efkâr) gazetesinin anketine mukabil gazetemiz de mevzuu bahr münakaşaya dair aşağıdaki zevatın fikirlerini toplamıştır.

HÜSEYİN CAHİT

Hüseyin Cahit telefonla Necip Fazla'ya aynen demistir ki: — Ben henüz eserini okuyamadım. Fakat (Tasvirî Efkâr) in anket muharririne de Necip Fazıl bu mevzuada hakkızdır, demedim. Sadece prensip bakımından böyle bir sairin zevcesine tevavürün yanlış olacağını bildirdim ve bunun Necip Fazıl Kısakürekten asla beklenmemesi lâzım geldiğini söyledim.

NİZAMETTİN NAZİF

— Saygısızlık mı, ne münasebet, deli misiniz, siz? Bilâkisi cümlelerin turnürünü anlamıyayım, o satırlardaki öslüp inceliğini sezemekten âciz kalmışlardır. Zaten ciddi bir eser karşısına, hiç olmazsa broşürlük çapta bir teklif yazısı ile çıkılır... Henüz eser okunabilecek kadar vakit geçmeden 24 saat içinde hazırlanan bu hareket, meselemin iç yüzünü ifşa etmeye kâfidir. Hem Namık Kemal'in karısı adı bir nokta üzerinde durmakta hiç bir mâna yoktur. Esere ve eserdeki fikre bakalım biz!

PROF. ŞÜKRÜ BABAN

— Namık Kemal hakkında beş yüz sayfalık bir eser yazan muharrir, ona ve taallukatına saygısızlık göstermiş olmaz. Necip Fazıl saygısız eserleriyle ifade etmiştir. Gerisi konuşulmaya değer.

ETHEM İZZET BENİCE

— Necip Fazıl Namık Kemal hakkında asla saygısızlık kâsi beslememiş, bilâkisi ince bir hisle örgüştüğü içinde bu hanımın lehine olarak, onun meçhul kalışını hakız göstermiştir. Bu hanımın meçhul kaldığı, üzerinde konuşulmıyacak bir hakikattir.

SELÂMİ İZZET SEDES

— Necip Fazıl Namık Kemal'in karısı hakkında ne saygı ifade etmiş, ne de saygısızlık göstermiştir. Onun yaptığı bir öslüp cüvdesidir. Hanımın meçhul olduğu da ilmi bir hakikattir.

SAMİ KARAYEL

— Allah, Allah! (Koyuna atıldı, konyuna aldı) gibi cümleler hâlis Türkçe ve Anadolu ağzıdır. Yani Necip Fazıl bir imâm ağzıyla (Feras - ı Afrîd, Ağuş şefkat) gibi tabirler mi kullanmıyordı. Merhumun ilim ve edebiyat nazarında bugüne kadar meçhul kaldığı, Necip Fazılın gösterdiği vesikalara nazarın muhakkaktır.

İBRAHİM NECMİ

Dil Kurumu Umumi Kütübünün eser hakkındaki müttâhası:

— Necip Fazıl Kısakürek'in bu eseri yazarken ortaya koyduğu yüksek araştırıcı ve beklirici kudretine hayranlığımı burada açığa söylemek, kendisini kutlamak benim için bir borçtur.

CELÂLETTİN EZİNE

(Tasvirî Efkâr) dakik yazısından: — Bizde uzun çalışma neticesi, derin tefekkür semeresi bir eser doğmuş ki, ilmi tenkit yerine gayz ve kışkırtıcı zehirli okları ile karşılamaşım. Nitekim, cemalet taassubunun ilim aydınlığını, kışkırtıcı büyük çapta verime karşı besledikleri hınc ve ığbırları; mütefekkir, edip, sair, piyes ve fıkrâ muharriri dostum Necip Fazılın yeni eseri «Namık Kemal» de usul tenkidine değil, fakat mizah hicvinin tarzına uğradı.

— Pekî... Diyerek sustu. Sonra, şunları söyledi: — Ne vakit görüceğimizi size Çingene kızıle haber gönderirim. Dedi.

Elimden tuttu. Geldiğim yol - dan beni aşağıya indirdi. Kıpıy açtım ve kapıdan çıktım. Kendimi unutmuşum, derhal yerine geldim.

Çavuş Karaali uzaktan bağırıyordu: — Hey, kim o kapıyı kapyan? Kim o, be nöbetçi!

Ben hemen argibozumu aldım. Nöbet bekler gibi bir aşağı bir yukarı dolanmışa başladım. Kara - ali olduğu yerden sığırdı. Keme - ri altından geçerek kıpıya doğru gelmeğe başladı. Ben, hiç istifi - mi bozmamıştım. Sanki evvelden - beri nöbette imişim gibi dolay - yordum.

Karaali yanıma sokulurak: — Nedir bu be! Kim açtı ka - padı bu kıpıyı?

Hemen cevap verdim:

— Çavuşun dolanırken kolum kıpıya çarpmıştı.

Kızgınlıkla cevap verdim: — Herifler, ben size bu kıpıya dikkat ediniz demiyor muyum? Nedir bu yaptığınız iş?

Ben, hiç aldırış etmedim. Sustum. Güneş doğduktan sonra sokaklar kalabalıklaştı. Bekçiler, kol ve takım nizamında trampet çalarak geçiyorlardı. Bu bekçiler bizim ordunun bekçileri, inzibata memur adamları.

Halep şehri yerinden oynamış gibi herkes geçiş yerine koşuyordu. Bütün evlerin damları, pencereleri trampetle geçen bekçileri seyrediyordu.

Bekçilerle beraber, karakulluk - çarlar da trampetlerle geçtiler. Ortalıkta büyük bir koşuşma vardı.

Doğrusu ben de şaşırđm. Acaba ne oluyordu Kurt Mehmet, aşağıdan geliyordu. Ona merakla sordum: — Mehmet ne oluyor?

— Yavuz Sultan Selim cuma

NASREDDİN HOCA

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Tefrika No: 5

Bir gece Nasreddini "Gıce Ayşe,,nin evine götürüyorlar

Molla Abdullah da, derin bir hayretle Habeş kızına bakar. Hoca eğilerek, çekine çekine so - caya:

— Efendi hazretleri! Bu, ne çet - git mahfûlkattandır.

— Beni âdem.

— Allah, Allah.

— Hicazdan gelirken getirmiş - tim. Benim, caryem. Çok zeki ve beceriklidir.

— (Hâlâ hayretini yenemeye - rek) Allahın hikmetinden sual edilmez. Rabbin, neleri var.

Babası, Nasreddini bırakarak gitmiştir. Ve Nasreddin de, artık medrese hayatına girmiştir.

Medresedeki talebelerin bir â - deti var. Geceleri, müderris uyuduktan sonra, usulluak kaçıyor - lar. Şurada burada geziyorlar. A - rada sırada, hovardalığa gidiyor - lar.

Talebelerden (Osman), Nasreddini de kendilerine uydurmak istiyor. Fakat Nasreddin:

— Ömrümde, hiçbir haram me - ya yemedim.

Diye, bu gibi işlerden kaçınmak istiyor.

Fakat Osman ne yapıp yapıyor. Bir gece Nasreddini, (Gıce Ayşe) isminde bir kadının evine götü - rüyor.

Gıce Ayşe, evinin yanındaki yağhanede susam yağ çıkaran bir adaman karısıdır. Bu kadın, Os - man ile Nasreddini bir şartla evi - ne kabul ediyor:

— Kocam, uyuyor. Yağhanedeki değirmenin sesine alışıyor. Eğer değirmeni çeviren beygir durur - sa, derhal uyanır. Eğer beygirin yerine nöbete giren de değirmeni müttemadiyen çevirseniz gelin.

Diyor ve bu şartı razı oldukları için, Osman ile Nasreddini içeri a - lıyor.

Değirmene, evvelâ Osman ko - suluyor. Bu müddet zarfında Gı - ce Ayşe, Nasreddin ile cilveleş -iyor.

Lâkin bir müddet sonra Os - man yoruluyor. Yağhanenin avlu - ya açılan kapısına gelerek Nasreddini çağırıyor.

Nasreddin, nöbetine razı oluyor.

— Durl! Diye, bir ses işitiyor. Kargı (Asesbaşı) dikiliyor.

— Bire, molla... nereden a - neriyе gidersin? Diyor.

Nasreddin, bir an şaşılıyor. Kat garçabuk kendini toparlı - yor.

— Ağam! Hasta okumaktan - liyorum.

Diye cevap veriyor.

O aralık şehir dahilinde silâh - şınak, şiddetle memnu. Ases - gece tesadüf ettiği adamların zerlerini yoklatıyor. Silâh arı - yor.

Bu sebepten dolayı, malıye - deki aseslere emir veriyor.

— Arayın şu molların üzerin - diyor.

En genç artistler - En yeni danslar

Nefis - Zevkli - Eğlenceli bir mevzu

Güzelliğine doymuluyacak sahneler

Baş Rollerde:

MICKEY RODNEY — JUDY GARLAND

Çarşamba matinelерinden itibaren

MELEK Sinemasında

PEK YAKINDA

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

ARABACININ KIZI

DUNYAŞKA

YAVUZ SULTAN SELİM
Halifeler Diyarında
No. 136 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Bu evde esir bir kadın oturuyordu

— O, çok güç birşey... Biz ocak - lar Bektaşiyizdir.

— Bektaşî de ne demek?

— Bir nevi tarik. Müslümanlı - ğın bir tariki...

— Bektaşî olmandan ne çıkar?

— Ha, Bektaşîlik şaraba müs - aittir. Serbest kadına ve cemiyete müsaittir. Namaz kalmazlar. Hu - lâsa, hıristiyanlığa serbestlikleri uyar...

— İyi. Şarap içebiliyorsunuz demek?

— Elbette...

— Hopiniz mi?

— Kumandanlarımız bile. Çünkü onlar da Bektaşîdir.

— Ya?

Dedi ve sonra şunları söyledi:

— Tahir bey, çok alçak adam. Hiç sevmiyorum. Zaten, Araplar sevice

BÜYÜK HARİTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ

No. 37

Alman ve Türk Harbiye Nazırları tarafından askerî mukavelelerin yeniden imzalanması, imparatorun Türkiye'ye geldiği günlerde bir emrivaki olmuştu.

— Türk kitaları pek cesurane döğüşüyordu. Fakat, fak İngiliz kuvvetlerinin, pek faik topçu ile sistematik bir surette ilerlemesine karşı devamlı mukavemet göstermek imkânsızdı. Cenahların dısında bulunan İngiliz süvarisi, mütemadiyen devam eden ilerleyişlerle Türklerin yan ve gerilerini tehdit ediyordu.

Bundan sonraki İngiliz taarruzları da «Graf = Şattülhay» ve «İmam Mehmet» civarına doğru yapılmıştı.

Bu taarruzlar karşısında «İmam Mehmet» civarındaki ileri mevziler 18 kânunusaniye sukut etmişti. «Kötelemmare» civarındaki ileri mevziler de 3 şubat 1917'de mecburi olarak terk edilmişti.

9 şubatta gerideki yeni Türk hatları İngilizler tarafından zapt edildi ve Türkler de takriben 1300 metre kadar geride tekrar müdafaa tertibatı aldılar.

Aynı günde 14 üncü fırkânın kol başını teşkil eden 41 inci piyade alayı bir miktar cebel topçusu ile (Aziziye) civarına yetişmişti.

Bu sırada «Graf» in garbindeki Türk mevzi şiddetli bir muharebeyle müteakip 15 şubat gecesi Diçenin sol sahiline alındı. Bu suretle nehrin gar psahili İngilizler için artık serbest kalmış ve tamamille tehlikesiz bir mütaka haline girmişti.

Düşmanın bu cepheye çok kuvvetli olduğu resmen tahakkuk ettikten sonra, derhal ciddi tedbirler almak icbederken, «Enver» in ardısıra Alman karargâhı umumisine (Diçle cephesinde tehlike yoktur!) diye telgrafiar çekme - sinin sebebi pekâlâ anlaşılıyordu. Vaziyet şu idi: «Enver» Almanya'da kendi şahsiyeti etrafında bir hayli propaganda yaptırmış ve ica, beden sempatiyi temin etmiş de; işin içine girmiş olan Alman askerî heyeti gördüğü tehlikeyi yakından tetkik etmek fırsatını buluyor ve birçok hadiseleri müteakip Alman karargâhı umumisine, Euverin yazdığından tamamlanmış başka bir tarzda bildiriyordu.

«Enver» bunu bildiği için, Leyman paşa başta olmak üzere birkaç Alman kumandanı ile sık sık çatışma ve her cepheye kendi görüşlerinin hâkim olması esasını ileri sürmeğe başlamıştı.

Alman kumandanlarından biri - nin:

«Enverin Sarıkamış hezimetini meydandadır!»

Demesinde kuşkulanan Enver, kendi görüşlerine ve kendi tecrübelerine güvenerek, Diçle boyundan ve Bağdattan düşmanın pek yakında püskürtüleceğini tasavvur ediyor ve işin garibi şu ki, bu düşünce ve görüşlerini de herkese aynı şekilde kabul ettirmeğe çalışıyordu. Alman karargâhına yukarıdaki telgrafı yazarken, Babıâliye gelerek, vükelâ meclisindeki arkadaşlarına da aynı kanaati telkine çalışıyor ve:

«Kötelemmaredeki Hint taburlarından korkulmaz. Onlar müslümandır. O cepheye ufak bir tehlike bile yoktur.»

Diye teminat veriyordu.

Bilhassa İstanbulda, Bağdat cephesinde hiç kimse bir tehlike tasavvur etmiyordu. Çünkü, paşa efendimiz, yalnızca otururken, Bağdatı değil, kendi istikbalini düşünüyordu.

Kayser Vilhelm'in Çanakkale'ye ziyareti

1917 teğrinievvelinde Alman İmparatorunun Türkiye'ye gelişi, Çanakkale sahne harbinin yakından görmeye arzusunun doğmuştu. Zira, o güne kadar Almanlar «Umumi harbi Çanakkale bitirecektir!» kanaatinde idiler.

(Arkası Var)

RADYO 24 Şubat 1941

18.00 Program, ve memleket saat ayarı.
18.03 Müzik: Radyo caz orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde).
18.40 Müzik: Radyo incasaz heyeti.
19.15 Müzik: Lys Gauty plâkaları.
19.30 Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri.
19.45 Müzik: Solo ve Beraber çarkı-lar.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Paganini (Pl.).
21.00 Müzik: Dinleyici istekleri.
21.30 Konuşma.
21.45 Müzik: Radyo orkestrası. Şef: Dr. E. Praetorius) 1. V. A. Mozart: Senfoni la majör, No. 29. 2. Fr. Liszt: Tasso (Senfonik parça).
22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham-Kambiyo-Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Cazband (Pl.).
23.25/23.30 Yarınki program, ve kapanış.

“Ne kendi eyledi rahat ne halka verdi huzur,,

(3 üncü sahifeden devam)

di de şimdi de senden mi çekeceğim? Onun yerine başıma sen mi belâ kaldın? Diye bir iki hafif şamar yerleştirdi. Feryat bûsbütün ay - yuka çıktı. Tam bu sırada, biras ilerde bağran mübaşirin sesi duyuldu:

— Saadet... Şefika!.. Saadet... Şe...fi...kaaaa!

Çocuklu kadın:

— Eyvah, hemşire! dedi. Çağırıyorlar. Ah ben bu çocuğu ne yapayım da mahkemeye gireyim?

Yanımdaki kadın:

— Bari bana ver de avutayım.. Susturayım.. dedi.

— Durmaz ki hemşirciğim, kimseleler durmaz. Öyle yezit damarı vardır.

Bir taraftan da mübaşire döndü:

— Geliyorum.. Şimdi geliyorum.. Bir dakikacık...

Nihayet, çâr nâçar çocuğu öbür kadının kucağına verdi. Çağırıldı, diğri mahkemeye doğru üç beş adım yürüdü. Tekrar döndü.

— Hızır yumurcak! dedi. Ak - lımı başımda komadı ki.. Cevdet efendi bir kâğıt yazıyordu.. «Mah - kemeye verisin.. Birşey söyleme.. Bu yeter..» dedi. Madafaa ye - rine hanı.. O kâğıdı da nereye koydum acaba?

H. BEHCET

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

24 Şubattan 3 Marta kadar

Muhelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Ege), perşembe 12 de (Aksu) ve pazar 15 de (Karadeniz). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Anafarta), Cumartesi 18 de (Çanakkale). Sirkeci rıhtımından.
Medanya hattına	— Pazartesi, Salı 9.50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Trak) ve Pazar 9.50 de (Sus). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8.15 de (Trak). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de (Çanakkale) ve Cumartesi 20 de (Saadet). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Bartın). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Ülgen). Sirkeci rıhtımından.
İzmir şir'at hattına	— Pazar 11 de (Ankara). Galata rıhtımından.
İzmir aralık postası	— Perşembe 12 de (Tırhan). Galata rıhtımından.

NOT:

Vapur seferleri hakkında her türlü mahmûs ağızda telefon numaraları

Yazın Acentelerimizden öğrenilebilir.	
Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42363
Galata Şube	— Galata rıhtımı, mütaka Liman Reisiği binası altında. 40133
Sirkeci Şube	— Sirkeci, Yolcu salonu. 22740 (13881)

1941 İkramiyeleri	
1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 > 1000	= 3000.—
2 > 750	= 1500.—
4 > 500	= 2000.—
8 > 250	= 2000.—
35 > 100	= 3500.—
80 > 50	= 4000.—
300 > 20	= 6000.—

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos. 3 İkinciteğris tarihlerinde yapılır.

TRAMVAY DURAKLARI Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Seyrüseferde şir'at temini ve fazla yolcu nakli maksadile, mütehasşis bir komisyon tarafından tetkik neticesi verilen ve Belediye Yüksek makâmı tarafından tasvip buyrululan karar mucibince Tramvay şebekesinde 29 durağın lâğv ve 11 tanesinin de ihtiyaca uygun ve şimdiki durumlarında daha munasip mahallere nakledilmiş ve bunları gösteren lâhvaların yerlerine konulmuş oldu. Muh - terem yolculara ilân olunur. (1346)

**Hakikî HOLŞTİNA
kumaş BOYALARI**

Renklerinin fevkalâde güzelliği ve gayet kolay istimali sayesinde her ev kadını tarafından seve seve kullanılmaktadır. Fiyatları ucuz. Orijinal ambalaj paketlerde satılmaktadır.

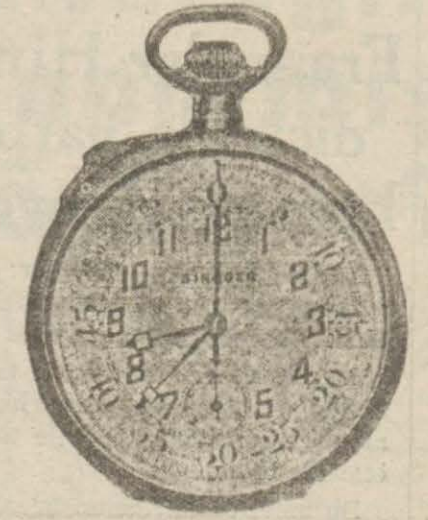
İstanbulda: Ketenciler, Sabuncu hanı sok. No. 31 Bay Horen Kebapçıyan Ticarethanesinde
Beyoğlunda: Yeni Pazar (Nea Agora) ve Ermiş Büyük Bakkaliye mağazalarında.

Hayriye Lisesi Müdürlüğünden

3 üncü taksit 1 Martta başlayacağından Martın 10 uncu gününe kadar taksitlerini vezneye yatırmayan talebenin mekteple alakası kesileceği ilân olunur.

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE
Nesriyat Direktörü: CEVDET KARABİLGIN
«SON TELGRAF» Matbaası

SINGER YENİ FUTBOL Saatlarımız geldi. Fiatı 35 Lira

Hem saattir, hem de futbol için 45 dakikalık taksimatlıdır.
SINGER saat mağazaları
İstanbul Eminönü No. 8

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Beyoğlu - Parmakpazı, İmam sokak No. 2 Tel. 41553
Muayene ve her türlü göz ameliyatı fıkara parasızdır.

İzmir - Kasaba ve Temdidi Demiryolu Türk Şirketi İÇTİMA İLANI

Alelade surette içtima edecek olan Hissedarlar Heyeti Umumiyesi

İZMİR - KASABA ve TEMDİDİ DEMİRYOLU TÜRK ŞİRKETİ hissedarların Ticaret Odasının 361 inci ve nizamnamei dahilisinin 24 üncü maddelerine tevfi kanun 28 mart 1941 tarihine müsadif CUMA günü saat On'da alelade surette içtima davet edilmektedir.

Alâkadârın tarih ve vakti mezkûrda şirketin İstanbulda Galatada Güven hanındaki idaresinde hazır bulunmaları rica olunur.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

- İdare meclisi raporu,
- Murakıp ve hesap müfettişleri raporu,
- 1940 senesi hesaplarının tasvibi ve idare âzalarının ibrası,
- Nizamnamei dahilî mucibince tevziat
- Hususî idare vazifesiyle iştigal eden âzalarından her birinin ücretlerinin tayini zammında meclise salâhiyet itası,
- İdare meclisi âzalarının intihabı,
- Murakıp ve hesap müfettişlerinin intihabı bunların ücretlerinin tayini,
- Diğer şirketlerde dahi âza bulunan idare meclisi âzalarının mezkûr şirketlerle cereyan edebile - cek olan muamelâtın takibi için salâhiyet itası.

Asaleten ve yahut vekâleten YIRMI hisse senedine malik bulunan her hissedar heyeti umumiye içtimasına iştirak etmek hakkını nizamnamei dahilî mucibince haizdir.

İçtima iştirak edebilmek için hissedarın ve yahut vekilleri halâz bulundukları hisse senetlerini bir bankaya tevdi ettiklerini içtimadan lâakal BİR HAFTA evvel isbat etmelidirler.

Bu bapta imlâ edilecek olan varaka ile numaralı bir bordroyu hissedardan şirket idaresinden veyahat Osmanlı Bankasından istihsal e - debilirler.

Her âzaya nama muharrer bir duhuliyeye varakası ita olunacaktır.

İDARE MECLİSİ

TAKVİM ŞUBAT 1941 PAZARTESİ 24 Ay 2 - Kasım 109		
Vasatı sa. d.	Vakit	Ezani sa. d.
7 44	Güneş	12 51
13 27	Öğle	7 35
16 29	İkinci	9 36
18 53	Akşam	12 00
20 23	Yatsı	1 31
6 05	İmsak	11 12

SPOİR F. Bahçe İstanbul sporu nasıl yendi

Dün yapılan diğer maçların tafsilâtı, Lik maçları bitti

Lik maçlarının son haftasını teşkil eden müsabakalar dün Fenerbahçe stadında yapıldı.

Günün ilk ve en mühim karşılaşması Fenerbahçe ile İstanbulspor arasında idi. Geçen hafta Galatasaray (3-2) mağlup eden Sarı - Siyahların Fenerle yapacakları maçın büyük bir ehemmiyeti vardı.

Sarı - Lâcivertliler maça noksan bir kadro ile çıktılar.

Oyuna Fener başladı. Sağdan İstanbulspor kalesine inen Fener hücumu müdafaada kesildi. Oyunun ilk anlarında Sarı - Lâcivertli tazyiki hissediliyor. Topun on sekiz civarından ayrıldığı yok.

Bu hâkimiyete rağmen Fener hücum hattında bariz ve mutad bir cansızlık var.

Beşinci dakikada çok müsait bir vaziyette topu yakalayan Naci üç metreden sayıyı atamadı. Fakat yarım dakika sonra on sekiz yakınında yapılan bir favlı Büyük Fikret çok güzel ve hesaplı atarak ilk golü yaptı.

İstanbulsporlular derhal hücum geçtiler. Sekizinci dakikada kazandıkları bir frikik çok yüksekte girderek avt oldu.

Bu tehlikeyi atlatan Fenerliler sağdan hücum geçtiler. Küçük Fikretin kaleye kadar indirdiği topu sol açık Cemil yetiştirerek kafa ile İstanbulspor kalesine soktu.

Vaziyet (2-0) olunca Fener hâkimiyeti daha bariz bir şekil aldı. Buna mukabil İstanbulspor, Galatasaray maçındaki canlılık yok.

On beşinci dakikada Yaşar Naciden aldığı pası çok kuvvetli bir şutle ağırla taktı. Bu golden sonra Fenerin daha rahat oynadığını görüyoruz.

Yirminci dakikada anı hücum geçiren İstanbulsporlular Fener sağ hatasından istifade ederek Cihadın ayağı ile ilk gollerini kazandılar.

Bu golü yiyen Fenerliler tekrar hücum geçtiler. Fikretin bir şutünü kaleci çok güzel kurtardı.

Bundan sonra maçın vaziyeti değişmeden ilk kısım (3-1) Fener lehine bitti.

İkinci devreye yine Fener hücumla başlanıyor. Daha birinci dakikadakilere Yaşar iki metreden bir sayı kaçırdı.

Derhal hücum geçen Sarı - Siyahlar bir korner kazandılar. Fakat bu korneri Cihat fevkalâde bir şekilde kurtardı.

Beşinci dakikada İstanbulsporlular bir favı yaptılar. Küçük Fikret bunu falsolu bir şutle kaleye sokarak dördüncü golü de yaptı.

Bu golden sonra Fener tazyikinin daha fazlalaştığını görüyoruz. Naci ve Yaşar sıra ile muhakkak iki gol kaçırıldılar.

Bundan sonra oyun yavaş yavaş zevksiz bir şekle girdi. Ve böylece (4-1) Fenerbahçenin galibiyetile sona erdi.

G. SARAY : BEYOĞLUSPOR

2 0

Oyuna Galatasaray başladı. Fa -

kat bu akını kesen Perahilar birinci dakikada bulunmaz bir pozisyonuna girdiler. Fakat kurtuldu.

Bu tehlikeyi atlatan Sarı - Siyahlar hemen mukabil hücum geçtiler. Sağdan yapılan bir cümde Pera kalesi karıştı. Fakat onlarda netice alamadılar.

Beşinci dakikada yeni bir Galatasaray hücumunda Salâhattin yakından birinci golü yaptı.

Bu golden sonra Sarı - Kırmızılar daha güzel oynadıkları görüyoruz. Oyun daha ziyade ranın nisf sahasında cereyan ediyor. Fakat Beyoğlusporlular da ra sıra hücum etmekten geri kalmıyorlar. Hattâ bir defasında manın sıçradığı halde yetiştirilip topu kapabilselerdi beraberliğe ulaşacaklardı.

Bu tehlikeden biraz sonra Galatasaray kalesi bir golden daha kuyur. Top direğe çarparak bir tice vermiyor.

Galatasaray hâkimiyeti durmuş bir vaziyette... Pera daha canlı oluyor. Sağağın bir hücumunu beklem oysaydı diye durdurunca taraftarları protesto ederek bağırıyorlar. Otuz beşinci dakikada ristonun bir şutünü Osman gö - lükle kurtardı.

Devre bundan sonraki kısmı değişirmeden (1-0) Galatasaray lehine bitti.

İkinci devre Perahiların vaziyetle edebilecekleri ümit ediliyor. Nitekim bu ümit tahakkuk edebilecek gibi bir tarzda hücum geçtiler. Sağlı sollu aklın Galatasaray kalesini sarıyor ve her an beraberlik sayısının kaleye girmesi bekleniyordu. Fakat hiç ümit edilmeyen bir anda ve dördüncü dakikada Salâhattin soldan aldığı bir pası çok güzel sürerek kaleye kadar indirdi. Ve sıkı bir şutle ağırla taktı.

Pera (2-0) mağlup vaziyette düşünce canlanmak istedi. Galatasarayın da mukabil gayreti gözüküyor. Oyun biraz sertleşir gibi oldu.

Maçın bundan sonraki kısmı Beyoğlusporun daha fazla hücum etmesiyle geçmiş, lakin netice değişmeden (2-0) Sarı - Kırmızılar galibiyetile sona ermiştir.

Bu maça beraber bölge şampiyonası nihayetlenmiş oldu. Bu senenin futbol muntakasında millî kümeye şu takımlar girmektedir:

Besiktas, Fenerbahçe, Galatasaray, İstanbulspor.

NASIL OYNADILAR:

Pera takımı daha hâkim ve canlı oynamış, fakat çok şanssız olmaları yüzünden sayı yapamıyarak yenilmiştir.

Galatasaray ise geçen Pazartesi nisbeten daha iyi idi. İçlerinde en iyisi küçük Salâhattin idi. Bu oyuncunun Galatasaray forvetinde daima yeri vardır.

MARVIN
GALATA PERŞEMBE PAZARI
YOĞURTÇU HAN 3
BANKALAR CAD 47-69 İSVİÇRENİN PRESİZYON SAATİ
Başlıca Vilâyetlerde Acenta Aranıyor.

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden

Mevkil	Kesif Bedeli Lira Kur.	Muvakkat Teminat Lira Kur.
Ayancık	1719. 08	128 93
Alanya	2270. 82	170 31

Kesif bedelleri ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı Ayancık ve Alanya limanlarının tamiratı için tahsis edilmiştir. İhtaleleri 28/2/1941 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve teferuatı bu ilânla beraber komisyonunda görülebilir. -1064-